מוסף ידיעות אחרונות

כולל:

זמנים במטבח

סיפור השער: דיאנה ורילנד
גם היא באצילים. (עמ' 20־21)

לפני פורצל אחרי פורצל

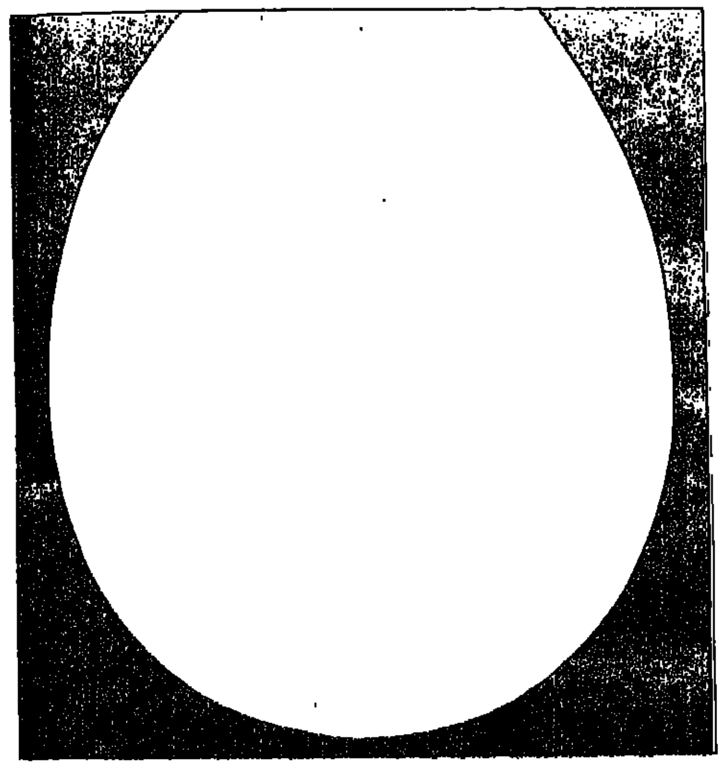

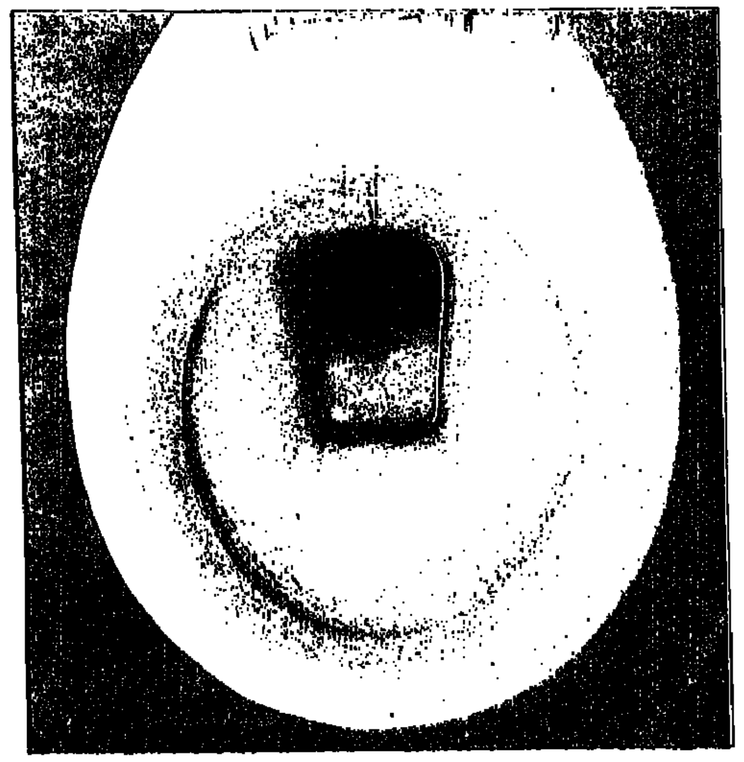

PORCEL

**לאסלות וכיורים נקיים יותר,
ולחיטוי מושלם.**

אף אחת לא אוהבת לנקות אסלות.
אבל פורצל אוהב.
זהו חומר מקצועי. אין לכלוך, אבן, כתמים ושומן
העומדים בפניו.
כל אסלה וכל כיור ייראו כחדשים - בלי מאמץ.
לפורצל כמה יתרונות נוספים:
• ריח טוב ונעים.
• מסיר אבנית.
• פיית-זוית להקלת הגישה למקומות קשים.
• מצויין גם לחרסינות.
• חיטוי מושלם.

**פורצל. מנקה אסלות מקצועי.
מהאנשים שהביאו לך את פנטסטיק.**

עוד מוצר של FANTASTIK - ענק הניקיון העולמי.

שולה מודן
לכל אדם גמד

ליאור מודן, 4 וחצי, סירב ללכת לגן במשך שנה שלמה. כשהסכים, זה היה בתנאי שגם אימו תצטרף. כיוון שלאמא שולה אין זמן לגן, מצא ליאור פיתרון: התיישב ליד האקווריום של הגננת, ונרגע. מזה נולד ספר בשם „ליאור בכה כשאמא הלכה" מאת אמא שולה מודן, שיצא לאור בהוצאת הספרים של אבא.

כששאלה שולה „למה בחרת להישאר ליד האקווריום דווקא?" ענה ליאור: „כי בפה של הדג התיישב גמד", והתחיל להתעניין אם לכל אדם יש גמד שמרגיע אותו. „כן, גם אני בוכה לפעמים", ענתה לו אמא, „וגם לי יש גמד מרגיע".

„לכל גיל הקשיים והבעיות שלו וביניהם הפחד מפני עזיבה. לכן לכל אדם יכול להיות גמד", אומרת שולה מודן, פסיכותראפיסטית במקצועה. „באים אלי אנשים אומרים: 'דע לי כי אני לבד.' 'ואם לא תהיי לבד, יהיה לך פחות רע?' הרי גם אם יש בן־זוג, עלולים להרגיש לבד ולכן צריך ללמוד להתמודד לבד. זהו הרעיון של הגמד המרגיע".

שולה מודן עם בנה ליאור: אמא לא רצתה לגן...

חיים וינר
חזנות היא אופרה יהודית

הוא נולד בת"א באמצע שנות ה־30', למד כלכלה באוניברסיטה העברית ולא סיים בגלל קשיים כלכליים. לאחר שעבד כמנהל מכירות ושיווק של „ליבר" ו„אלקטרה", נסע לחפש את מזלו באמריקה. באי קורסאו (האנטילים) הקים חברת שיווק לניירות־ערך ופוליסות־ביטוח, מכר את החברה והפסיד כמה מיליוני דולרים. הוא הגיע לארה"ב והתחיל שוב מלמטה: עסקי ביטוח

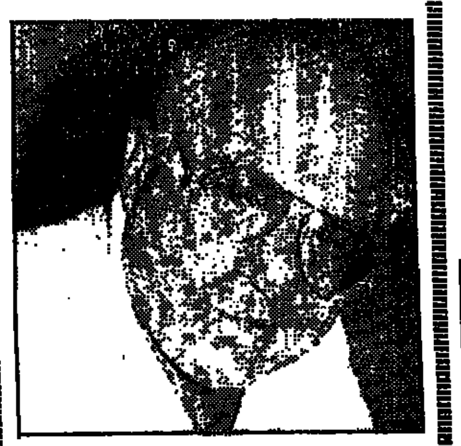
חיים וינר: בית־ספר לחזנים

ובנייה. צבר הון. ג'אנה, אשתו, חלתה בסרטן ונפטרה לפני 5 שנים לאחר סבל רב.

לפני שנתיים הכיר את גילה גולן, ניצולת־שואה, סגנית מלכת יופי בארץ בראשית שנות ה־60', אלמנה + שלוש בנות. היא נישאה לחיים וילדה לו בת נוספת, תמירה.

לזכר רעייתו הראשונה הקים את קרן ג'אנה וחיים וינר לקידום החזנות. „חזנות היא אופרה יהודית, רק שהמילים נוגעות יותר לליבנו", אמר וינר בארוחת ערב חגיגית במסעדת „טוק־סידו" בת"א, שבה ניקבצו חזנים מכל רחבי תבל. באותו יום הסירה בתו של וינר את הלוט מעל השלט בטקס הנחת אבן־פינה לבית־ספר לחזנות – שיתוף פעולה של עיריית ת"א, קרן ת"א לפיתוח ובית־הכנסת היכל שלמה בירושלים. מתרומתו של וינר ייבנו שלוש כיתות לימוד ואולם מופעים ובו 150 מקומות.

אביטל דיקר: קטע מביך

אביטל דיקר
מברווזון מכוער לחתיכה סקסית

פנים חדשות בעולם הקולנוע הישראלי: אביטל דיקר, 22, יפה בלי איפור, מראה סלאבי. המעטים שכבר ראו את הסרט „אחותו של הנ־ריק", בכימויה של רותי פרס, יזהו אותה כאותה אחות, עולה מפולניה.

בסרט החדש „פוטו רומן", היא מגלמת את תפקיד לינה, בת למשפחה מרוסיה. דמות ההופכת מברווזון מכוער לחתיכה סקסית. בפעם הראשונה בחייה חבשה אביטל פיאה נוכרית. בשערה האמיתי היא מופיעה רק בשלב הביניים של הדמות.

„בזמן ההסרטה, דווקא בסצינה הרומנטית עם אלון (אבוטבול), בלילה, בתוך מכונית הדייהטסו, באמצע הנשיקה, זזה לי הפיאה", סיפרה אביטל, עולה לשנה שלישית בבית הספר לשמחק של ניסן נתיב, במסיבה שערכה מפיקת הסרט, לביאה הון, לאחר הקרנת הבכורה. „זה היה קטע מביך מאוד, למרות שניסיתי להתייחס לכל הסצינה, רק באופן מקצועי".

ישראל פלד
קסם של אשה

דליה וישראל פלד (במרכז), בחברת צעירות ש„מילצרו" במסיבה: אסטרונאוט עם רגליים על הקרקע

מסיבת יום־הולדת משולשת נערכה בשבוע שעבר בביתם של איש העסקים ישראל פלד ורעייתו, הקוסמת והמו"לית דליה. יום־הולדת פרטי של שני בני הזוג וכן 20 שנות פעילות בענף המחשבים.

5 שפנפנות אנגלו־סאקסיות בחצאיות מיקרו־מיני סבבו בין 150 האורחים במסיבה. אחת המתנות של עובדי „אנשים ומחשבים" לבוס שלהם, היתה תמונת ענק של פלד כאסטרונאוט. לקחו פורטרט של פלד, שילבו אותו בפוטומונטאז' עם גופו של האסטרונאוט הראשון בארה"ב וכתבו: „האסטרונאוט הישראלי הראשון עם שתי רגליים יציבות על הקרקע". למרות פלד, מנתח מערכות במקצועו, נחשב חלוץ בתחום העיתונות המקצועית הבלתי תלויה.

כיום פלד הוא בעליו של „בית אנשים ומחשבים", השוכן במרכז ת"א, בין בתי קולנוע לפיסטוקים ופיצוחים ופועל לפי שיטת „בספק לך הכל חוץ מחתן". לאחר רכישת מחשב מספקים את כל השאר: שבועונים, ירחונים, ספרים ומרכז הדרכה שבו מידע מחו"ל על הנעשה בענף המחשבים – עיתון אלקטרוני חי 24 שעות ביממה.

כעיצומה של המסיבה נשאל פלד, א־פרופו מקצועה של אשתו, מה לדעתו ההבדל בין קוסמת למכשפה. „כשהתחתנתי, חשבתי שהיא קוסמת..." ההמשך ברור.

חיים בר
פגישה מקרית שהולידה חוזה

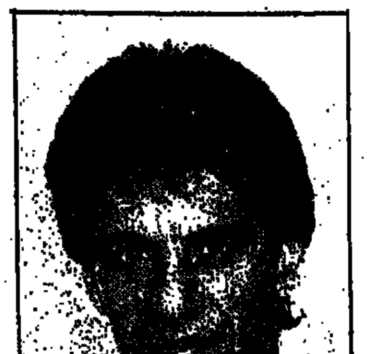
חיים בר: הטייס חילץ את התקועים

חיים בר ולהקתו, „שחקים", נתקעו בדרך להופעה באילת בלי דלק. בר שונא לבטל הופעות ולכן החליט לעשות כל מאמץ ולהגיע לאילת.

אימץ את מוחו ונזכר שפעם ניגן אצלו בחור שעשה הסבה לטיס. טילפן אליו דחוף שיבוא להושיע את התקועים, הבחור הגיע עם מטוס, שלף את צוות „שחקים" והטיס אותם לאילת.

התוצאה היתה הרבה יותר גורלית. אילו פיספס בר את ההופעה, לא היה יודע מה הפסיד. כיוון שהגיע בשלום לאילת, פגש שם באקראי את ז'אן־קלוד אבוקסיס, אמרגנם של אנריקו מסיאס וסאשה דיסטל, האמורים להגיע להופעות בארץ. האמרגן שמע את „שחקים", התלהב והחליט להחתים אותם על חוזה הופעות בצרפת.

שמואל בן־טובים
שידוכים שהביאו עלייה

שמואל בן־טובים: האימוץ הצליח

הפורום הישראלי נולד לפני שנתיים וחצי כיוזמה של צעירים יהודים מארה"ב, שחשו נתק מישראלים בני גילם. תחילתו בעצרת העולמית הראשונה למנהיגות יהודית חדשה.

אחד ממייסדי הפורום לפני כשנתיים הוא שמואל בן־טובים, סגן היו"ר הישראלי השנה ויו"ר הפרוייקט הכלכלי של הפורום. פרוייקט אחר, „עוצמה", מביא בוגרי קולג' אמריקנים לשנת התנדבות בארץ. לכל אחד מהבאים משפחה מאמצת.

בן־טובים „אימץ" את ג'ון רוס, סטודנט משיקאגו. יום אחד חזר בנו בן ה־5 של בן־טובים מהגן עם ציור של משפחה, לפי בקשת הגננת. הילד צייר את ג'ון, כאחיו לכל דבר. בן־טובים, בעל חברה להשקעות, שאיכפת לו לא רק מעסקיו הפרטיים, רואה בזה סמל להצלחתו של הפרוייקט.

המטרה ארוכת הטווח היא להקים את הפורום הבינלאומי. בינתיים פועל בן־טובים, 37, כ„שדכן כלכלי", מביא משלחות כלכליות מארה"ב ומקרב את חבריהן לישראל ולישראלים. מן השדכנות הכלכלית כבר נוצרו גם אי־אילו שידוכים רומנטיים, שאפילו גרמו עלייה לארץ.

איב מונטאן
פוליטיקה היא כמו אשה

איב מונטאן: במות סימון איבדתי חצי מגופי

בשנים האחרונות הוזכר איב מונטן בתקשורת, לא רק בקשר עם אמנותו אלא גם בצמידות לסיפור מותה של רעייתו האהובה, סימון סיניורה, וכיחס לאפשרות שייטול חלק בפוליטיקה הצרפתית. בימים אלה הוא חוזר לבתי הקולנוע בארץ, הפעם בסרטו של קלוד ברי „ז'אן דה־פלורט".

„יש לי סיפור אהבה עם הפוליטיקה. היא כמו אשה. לשתיהן צריך הרבה הרבה סבלנות", אמר בראיון שנערך איתו לאחר הקרנת הבכורה של הסרט, ה־55 בקריירה שלו. „בעצם, לאשה צריך עוד יותר סבלנות".

הוא עדיין חש בחסרונה של סימון סיניורה. „במותה איבדתי חצי מגופי", אומר מונטאן. „למרות זאת, איני יכול לחיות בלי אשה". חברתו הנוכחית לחיים היא מזכירתו בת ה־29, קארול עמיאל (אף היא חצי יהודיה).

דימויים נשיים מופיעים גם בתחום הפוליטי אצלו: „יחסי הציבור החדשים של בריה"מ אינם משחררים את האסירים הכלואים בה, אלא רק ממקדים את מבטינו אל מלבושיה של ראיסה גורבאצ'וב", אומר מונטאן.

סרז' תיירי ואדו בלק
השראה מהכלב של עגנון

סרז' תיירי (מימין) ואדו בלק (משמאל): יסודות הקבלה ביעילות של מנהל

בית האופנה של נינו צ'רוטי, "Cerruti 1881", חוגג החודש 20 שנה לסניפו הפאריזאי הידוע, השוכן בכיכר מדלן. 20 שנה מלאו גם לקולקציה הראשונה שעיצב לגברים. בשבוע שעבר הגיע מנכ"ל החברה לארץ לחתימת הסכם ייצור בגדי גברים עם „סריגי הלן" בישראל.

את הפירמה יסד ב־1881 סבו של נינו, ששמו אנטוניו צ'רוטי. נינו למד עיתונאות, אך בהיותו בן 20 נפטר אביו ומאז הוא ממשיך את העסק המשפחתי – ובהצלחה.

צ'רוטי הוא פילוסוף בנישמתו הבוחר את אנשי צוותו לפי מתכונת של אנשי רנסאנס. מנכ"ל „צ'רוטי 1881", סרז' תיירי, (בעבר מנהל 6 בתי־חרושת של חברת „ברלינטון"), מקדיש את עיתות הפנאי שלו ללימודי פילוסופיה ומיסטיקה. בארץ, בביקור קצר של 48 שעות, התוודע אל יסודות הקבלה, במיומנות של מנכ"ל וריז שכל רגע אצלו מחושב.

לפני 3 שנים עשה צ'רוטי הסכם עם „סברינה־גיבור". הקשר הישראלי הוא אדו בלק, בעבר עובד בכיר ב„גיבור" וכיום יועצו של צ'רוטי בנושא שיווק ופיתוח, אף הוא בעל שאר־רוח. בלק הסביר במסיבה שנערכה במלון הילטון ת"א, שהשראה להיגוי שמו באה מ... הכלב השוטה של ש"י עגנון.

שֶׁמֶן ומולה עשת
חתונה רנסנסית

מימין לשמאל: יוסי כהן, שמן ואיריס עשת: חגיגה בגדול מאוד

על המלאכה ניצח שמן, ידידו מנוער של צלם האופנה והפירסומת מולה עשת. שמן (כינויו של זאב הלפרין), הוא שאירגן את ברית המילה ואת מסיבות בר ובת המצווה של ילדי עשת. כשמולה עמד להשיא את בתו איריס, היה ברור לשמן שהפעם הוא יעשה את זה בגדול, כמעט במתכונת של מסיבות פורים הידועות שלו.

איריס עשת, מאפרת בסטודיו של אביה, הכירה את החתן, יוסי כהן, כשלמדה את המקצוע בפאריז. יוסי למד שם משפט בינלאומי. לפעמים צריך לנסוע לארץ אחרת כדי להתאהב בשכן ממול. בשבוע שעבר הם באו בברית הנישואין ב...מגרש־חניה בשכונה צפון תל־אביבית.

במגרש בנה שמן (יחד עם שותפיו לחברת „אירגונית") תפאורה רומנטית. על ב... ...מוגבהת הציב חופה בנוסח רנסאנסי. בהצות, לאחר מטחים של זיקוקי די־נור, קפץ על הבימה ורקד תוך כדי עמידה על הראש לצלילי קלרניתו של ישראל זוהר. כשהתעייפו, התיישבו וזימרו שירים חסידיים.

איציק מאנגר ויהודית הנדל
נביא המאה ה־20

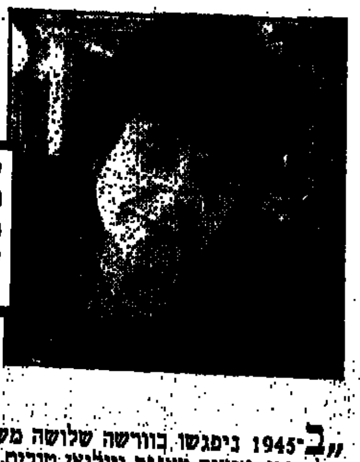
יהודית הנדל: משוררים על קבר העם

„ב־1945 ניפגשו בוורשה שלושה משוררים: אברהם שלונסקי, איציק מאנגר ויוליאן טוכים. הם באו לטקס הסרת הלוט מעל אנדרטה לזכר גטו וארשה. מאנגר נהג לספר לי שכל הלילה לא יכול להירדם. מסתבר שגם האחרים לא. מבלי שקבעו מראש, נפגשו שלושתם לפנות בוקר בלובי של המלון. מאנגר, חיוור ומתייפח, שאל את שני עמיתיו: 'איך זה שבכל העמים עולה העם על קברי משורריו ואילו אצלנו עולים המשוררים על קבר העם?'"

את המעשה באותה שאלה סיפרה יהודית הנדל בקבלת־פנים שנערכה לרגל צאתו לאור של ספרה „ליד כפרים שקטים", שבו תיעדה בו את רשמי ביקורה בפולין.

איציק מאנגר היה ידיד קרוב של יהודית ושל בעלה הצייר צבי מאירוביץ'. „בשבילי מאנגר היה כמו נביא של המאה ה־20. ב־1940 הוא הגיע מפולין לאלג'יר בכוונה לעלות לארץ אבל נתקע שם במלחמה. עוד באותה שנה כתב את השיר 'אונטער די חורבות פון פולין', נבואה על חורבן יהדות פולין, שחזה עוד לפני מתנות הדיכוי וההשמדה", המשיכה וסיפרה יהודית. „את שירו זה היה שר במלודיה משלו, מתייפח, כשראשו רכון בתוך חזהו.

המבצע הכי טרי בשוק
~~1.90~~ עכשיו רק 1.45 ש"ח

פת אורז,
המוצר הנחטף מן המדף,
עכשיו במבצע.
טרי־טרי, בשל האריזה
התלת־שכבתית,
פריך כמו שצריך
ומאוד טעים.
עם מלח או בלי מלח -
איך שתבחרו.
העיקר שתהנו.

ועוד הצעה טריה -
נסו את פת אורז קלוי בטוסטר. טעים שגעון.

המבצע מתקיים עד 23.9.87 בכל המרכולים ובחנויות המזון המובחרות.

תלמה

אבן יקרה

מאת אורטה דנין

צילמה: ציפי מנשה

עם לקוחותיה הקבועים והמעריצים נימנית צמרת הפיננסים והסרטים של ארה"ב • ניבה גריל (*בתמונה*), דור רביעי מכפר־סבא, עיצבה שעון לקרטייה, ובמשך שנים קיבלה תמלוגים • משולם ריקליס קנה בגללה את חברת הגג שקרטייה תיפקדה תחתה • התכשיטים שהיא מעצבת מקרינים אופי ונוכחות, נמכרים לעיניים, במחירים בעלי שש ספרות • תענוגות היסטריים לעשירים בלבד

זה היה בקיץ שעבר, בערב צרקה. ניבה גריל, פנתרה יפהפיה שחורת שיער ותכולת עין, אחד האכזומפלרים היותר נהדרים שהצמיחה הארץ הזו, צפתה עם חברים בתצוגת האופנה. לפתע ניגשה אליה 'גיברת' בעלת בוטיק, שרגמיו טופפו על המסלול, והתעניינה בענק שלצווארה.

יה, אמרה לה, איזה יופי! תביא' למדוד?

ניבה, מעצבת תכשיטים מצליחה מאוד, שעם לקוחותיה הקבועים והמעריצים נימנים ליז טיילור, וצמרת הפיננסים והסרטים של ארה"ב, הסירה בלי בעיות את הענק, ונתנה לה למדוד.

יה, שאלה הפרייחלה, איפה קנית את זה? לא קניתי – ענתה לה ניבה בנועם. עיצבתי בעצמי. מה את אומרת! התפעלה ההיא. צ'מעין תביא' את זה לבוטיק שלי, אני יתן לך את הכתובת. מי יודע, יכול להיות שווה יהיה הצ'אנס שלך, לא, באמת. את אפילו לא יודעת כמה שאת מוכשרת. יש לך רכב פרטי, או שאני יסביר לך איזה קווים מגיעים אליי? נשים בקונסיגנציה. כמה, כמה זה עלה לך?

ניבה אמרה לה בשקט טיבעי מספר בן כימעט שש ספרות.

ווייי! הספיקה ההיא לצווק לפני שהתמוטטה ברעש, מה, זה מוזהב אמיתי? יה ווילי וגם האבנים?

גם.

מה לעשות. אלה החיים.

החיים שניבה יצרה לעצמה בעשר אצבעות, כישרון לא מצוי וראש המוחזק נקי במורע לחשוב תמיד את הדברים לגמרי אחרת, פתוח, בלי חוקים קודמים.

גרה במנהטן, בדירת חלומות עטורה באחד מאוספי האמנות העכשווית העשירים ביותר – עם בעל שהוא החבר הכי טוב שלה, וילד משותף בן שנתיים וחצי, עדי. הערי הכי נהדר מכל הקולקציות שיצרה אי פעם.

שורשיה – אותם היא מזינה כאן ארבעה חודשים רצופים כל שנה, מגיעים עד כפר סבא. הוריה היגרו לארה"ב לפני השרות הצבאי שלה, אבל היא – דור כפר־סבאי רביעי גאה, נישארה לשרת. לא הסכימה אז בשום אופן להצטרף אליהם. שרתה בשיריון ובגמר הצבא נסעה לארה"ב לבקר את הוריה, רק כתיירת. אותה – אמרה – לא יוציאו מכפר סבא. הגיעה, העיפה מבט אחד על ניו־יורק, ואמרה עליה אותו הדבר. ועד היום אוהבת את שתי הערים האלה הכי בעולם.

ניבה החלה לעבוד בחברה שהמציאה מוצר מעבדתי – איזמרגדים סינתטיים ששובצו במתכות יקרות. ראתה כי טוב, ורצתה להתפתח בנושא. צעדה כמה בלוקים למטה, ניכנסה לחנות של קרטייה, ובחוצפה ביקשה להתראיין אצלם. שאלו אותה מה היא רוצה מהם בעצם, והיא אמרה, שלא איכפת לה. כל מה שיתנו לה לעשות שם, יהיה טוב. היא שכחה לציין, איך חוץ מחוצפה היא קיבלה בהגרלה גם אישיות מאוד מרשימה שבטח עזרה לה בנקודה או שתיים לשיכנוע.

התחילה בבוטיק המכירות, נתנה את כולה בהתלהבות, קודמה במהירות למחלקה היותר יקרה, ונישלחה מטעמם לבית־ספר ידוע לגמולוגיה. ברגע שזה תפס אותה, אי־אפשר היה לעצור אותה יותר. הלכה לעוד ועוד קורסים מקצועיים ששיפרו את הידע הטכני שלה. למדה כל מה שאפשר על אבנים יקרות. עשתה היכרות עם המון אבנים. ככל שרואים יותר אבנים, היא מספרת, פשוט יודעים יותר.

למדה צורפות – רק כדי שאף צורף לא יוכל להגיד לה, שלא מתחברות שתי המתכות לפי התיכנון שהומינה לביצוע. וכל אותו זמן עיצבה תכשיטים לעצמה. בחזוך היא נזכרת איך פעם לקחה פס זהב קפיצי, עיגלה וכופפה אותו על חברך, חיברה אל שעון קרטייה רגיל מצד אחד, נעלה את זה מעל פרק היד בצד השני, וזה נהיה להיט. בעודה תלמידה, קנה ממנה קרטייה את העיצוב, ושנים שילמו לה תמלוגים של 10 אחוז על כל שעון כזה שנימכר.

אחרי שעבדה ככר ארבע שנים בקרטייה, הכירה את דיק – משולם ריקליס, חבר נפש יקר, יועץ נאמן ו"צום הארצען" אמיתי עד היום. הוא היה נשוי באותו זמן, וחיזר אחריה אנושות. היה בא אליה לעבודה פעמיים ביום, לשתות איתה קפה, חוץ מהפגישות שאחרי. מההנהלה ביקשו ממנה בתקיפות להגביל את הפסקת הקפה שלה לאחת ביום. זה נורא הרגיז את הכן־ארם המאוהב, ואז, בגללה, הוא פשוט קנה את חברת הגג שקרטייה תיפקדה תחתה, כשהוא לוקח את ניבה המוקסמת ומלמד אותה צער צער איך מבצעים כזה דבר. תענוג אינטימי היסטרי לעשירים בלבד, בגלל קשחאים אסורים.

באותו זמן היא אמרה לו, שהכל מאוד מקסים ומעניין לה, אבל יש לה חבר אחר, והחיזורים לא כזמן הנכון. ריק, היא זוכרת, באצילות ובפירגון ענקיים, איחל שיהיה לה במזל ורק שאל אותה מה יש לבחיר ליבה שאין לו. היא אמרה לו, שזה לא מה שיש לו, זה מה שאין לו: אישה ושלושה ילדים. הוא הבטיח לה להתגרש, אבל זה לא היה לעניין, והיא נישאה לחבר הרווק שלה, ג'ף קיסלאק, מיליונר ממיאמי, שסידר לה מתנה שבויים מוזהב, עם שומר קנאי וחונק כתפקיד בעלת.

אנשים המכירים את ריק דרך מינסרת תשתוננות מכאן – היא אומרת בצער – לא יודעים באיזה בן אדם משגע מדובר. [illegible]

ואיך אפשר כזה צ'אנס, בלי לברר ישר מפי הסוס, מה באמת הקטע שלו עם פיה וארורה. רוצים תרגום.

טוב אין תרגום, מלבד אולי זה, שאיתה הוא מיישם עצמו בתור שיא המורה והמדריך. אבל הקטע הזה שלו טוב על אמת. הוא אוהב אותה, והיא באמת אוהבת אותו. לא, היא לא בוגדת בו. הוא עדיין סוב יותר מהרכה בני עשרים, והראש שלה כולו בקריירה שלה. זה הוא שמגרל בכיף את הרררסים. בינתיים ככר יש להם שניים. יום אחד, מספרת ניבה, ירדה עם הילד שלה לארגז החול הענקי בסנטרל פארק, ופתאום היא שומעת צועקים כשמה. זה היה ריק, לבד עם התינוקת שלו, מתפנן איתה על כל הראש. הם בילו יחד אחר צוהרים כזה מסוכר עם הילדים, שרורים דיי היתה מורידה מהסרט בתירוץ של אי אמינות.

אבל היינו במיאמי. אחרי שש וחצי שנות נישואין בהן עיצבה תכשיטים כימעט במחתרת לחברות, כי הטייקון שלה לא הרשה לה לפתח עסק, התגרשה ממנו. מכל הגדולה – היאכטות, המטוסים, האיים הפרטיים בבהאמ'ס. יצאה מהסיפור עם כלום, אבל עם חצי מאוסף האמנות שלהם, שאותו נתנה מפרוטות, והיום שווה הון עתק.

היא די מפורסמת בנושא זה. עד היום משקיעה באמנים צעירים ותרשים, והאף והרגישות שלה לא היטעו אותה מעולם. גם כישרון הציד הזה שלה, היכולת לחוש בכל הנימים אמנים צעירים מבטיחים שגם מקיימים, קשור בשיטת היצירה שלה, הנורסת עשיית דברים חדשים, אחרים, בלי להסתמך על ידע קודם. אם מלמדים אותך, היא טוענת, אתה אולי יודע מה היה טוב באמן ישן, אבל אמן חדש, אין לך אומץ לקנות, כי אין לך ביטחון מתוך עצמך לדעת אם זה טוב או רע. וחוש כזה מפתחים, כמו שריר.

אחרי הגירושין חזרה לאהבותיה המקוריות, לניו־יורק ולעיצוב תכשיטים. לאט־לאט קהל הלקוחות המעריצים גדל, והעסק התפתח באופן טיבעי לרכישת אבנים. אם לקוח רוצה ספיר יפה בן 10 קראט, היא מספרת, המחירים קופצים בגלל ה"לפתע ביקוש" הזה. יוצא שהיא לא נותנת ללקוח את השרות הכי טוב שפירושו לאפשר לו לקנות אבן ממקור ראשון במחיר נמוך־נמוך, וכמיבחר ענקי, או ללטש אבן לגורל וצורה הרצויים לו, או לקבל עבורו השראה מאבן גולמית מהממת.

כך מצאה עצמה טסה פעם בשנה לבורמה ולציילון (סרי לנקה), למסע רכישות מטורף. שבועיים לתך סביב השעון היא יושבת מול ערימות אבני חן, כמו המהרג'ה מג'אפור. זה כמו דוכני ענבניות. לא יוצאת מהמישרדים שם, אוכלת סנדוויצים ביד אחת, ובשנייה ממיינת. בוחנת במהירות שיא סוגות של אבנים, ומחליטה בלחץ אטומי. לא לטעות בכזו מהירות, זו פונקציה של ניסיון. בסוף השבוע היא תופסת גם גיחה למיכרות, צנטבורי, כשפת המקום, שגם שם עושים עסקים.

היא היתה כבר בכל העולם, אבל חיי עושר אגדי כמו חיי עשירי מיזרח אסיה, היא מספרת, פשוט אין בנמצא. הדימיון המערבי לא יכול לתפוס את זה בתודעה. ארמונות מוזהבים עם טריכות ומיזרקות, גנים אקזוטיים, צלחות מזהב, רהיטים משובצים יהלומים ענקיים, משק בית יומיומי עם מזוגות המוטסים מכל פינה בחלד, גני חיות פרטיים בהם משוטטים ברדלסים, שפחות, משרתים, וכל פינוק גוף ונפש שיכול לעלות על הדעת ובשפע פורני.

את נסיעת הלחץ הזו היא תמיד מבצעת אחרי החגים הנוצריים, שאז ניגמרת העונה של המכירות הבוערות בתכשיטים. קונה את האבנים, ואז מתחילה לעבוד על קולקציה חדשה.

תמיד היא עודיה מיכתרי מיצירותית, אבל איכשהו אף פעם המראה לא כבד וגדוש, למרות שכל תכשיט שלה מלא אנרגיה אומי ונוכחות. היא יוצרת אותם עד הגבול המורי הזה, שבכל זאת לא גונב את ההצגה מהבן אדם.

גם באמצע מה שמפאן ניראה שיא צ'יקאגו, זאת אומרת מנהטן האלימה – היא לא חוששת משודדים. השיטה שלה היא ראשית להאמין בגורל, ושנית ככל שהתכשיטים שעליה יקרים יותר, כך ללבוש בגדים יותר זרוקים. מי זה יחשוד שכל העסק אמיתי. בין בה וכה זה הסיגנון שלה. לא ימצאו אותה מתה לובשת ציפרניים שמתאימות לארנק, שמתאימות לסרט הצוואר המלוקק. השילוב הזה הוא גם כיף, דווקא טרבל ישן של עודפי הצבא האמריקאי, עם איזמרגדים.

העסק הלך וגדל, אבל מבחינה אישית, אחרי החנק במיאמי, לא רצתה לשמוע יותר על יחסים קבועים עם יותר מעניין. היה לה ידיד נפש טוב, כזה של לרוץ לקולנועים ביחד. יום אחד, אחרי ומתן קולנועים, הושיב אותה, והסביר לה את עובדות החיים, שלא יעזור לה שום דבר, הם נשמות תאומות. ועם כל הנסיעות והצלחות של המיזוג, באמת לא עזר לה שום דבר. והיא איתו ביחד, עם האיש שאיתה, יוסי אנגל. משורר עם האגו של עצמו בשלוות חכמה של זקנים, ושלו כולו בן 39. תעשיין להם מצליח, שתפס איתה את המסגר. אם לאהוב זה לקבל את הזולת – הוא הכי מקבל אותה בעולם. נותן לה להתבטא ולהיות היא עצמה לגמרים הכיתר. הי איתה חיי שיותף מושלם. מגדל ביילד כשהיא נוסעת לתערוכות, או למסעות רכש, ולא מתחבא מאחורי ה"יש לי עסק משלי".

וניבה – אישה חזקה שמחזיקה על חכתקים פרודוקציה אדירה, נשמה עמוק, וכשהילד נהיה בן שנה וחצי, אפילו הסכימה להתחתן עם האבא שלו.

אי אפשר לחיות על איזמרגדים צריך גם לגם, היא אומרת מחיה, ומחבקת את האושר שלו הגאות.

אחיות בבית־חולים: אסור להראות את גוף האשה לעיני זרים

הרופא, האשה ורוח האיסלאם

האם מותר לרופא־זכר לבדוק אשה? זוהי השאלה המלהיטה עכשיו את הרוחות במצרים ● אנשי הדת טוענים: לכבודו של אללה, מוטב שלא. האיסלם אוסר על גבר לראות ערוות אשה ● אנשי מקצוע: לא ייתכן לאסור על נשים ליהנות מופאים דגולים, רק משום שהם גברים ● בינתיים הקימו בבתי־חולים גדולים בקהיר אגפים מיוחדים לנשים רעולות, שמספרן הולך וגדל ● הן יכולות להיות שקטות. אף גבר לא ייגע בהן שם

מאת יעקב למדן

הקצנה הדתית הולכת וגוברת במצרים. לאחר שיותר ויותר נשים החלו מופיעות בלבוש איסלמי המכסה את גוף האשה כולו, פרט לפנים ולידיים, השתלטה על המצריות מגמה קיצונית יותר: הן מסתירות גם את הפנים מאחורי רעלה.

לפי צו האופנה החדש צצו בקהיר ובערים מצריות אחרות חנויות ובוטיקים, המוכרים ביגוד לנשים הנמנות עם הזרם הדתי־הקיצוני בלבד. אופנאים מתחרים ביניהם על תיכנון שמלות ורעלות, וכבר אפשר למצוא בשוק רעלות מסוגננות וכאלה השזורות חוטי כסף וזהב. נפתחו גם מספרות המקבלות לקוחות דתיות בלבד, כדי שחלילה לא תושפענה הנשים יראות השמים משיחות בטלות ומדברי רכילות, במספרות חילוניות.

וגולת הכותרת: באחרונה צצו במצרים בתי־חולים מיוחדים לנשים רעולות־פנים. הראשון היה בית־החולים הפרטי „אידיאפה", בשכונת זייתון בקהיר. הוגה הרעיון היה הבעלים והמנהל, ד"ר מוחמד וג'יה, אשר תחילה הקים אגף מיוחד לנשים רעולות־פנים.

מספר ד"ר וג'יה: „הרעיון צץ, לאחר שרבים כל כך חזרו אל שורשי האיסלם. מובן שהנשים הדתיות נותנות אמון גם ברופא־זכר, אך עדיף, לדעתי, אם אפשר שרק רופאות יבדקו את הנשים ויטפלו בהן. זה יהיה קרוב יותר לרצונו של אללה. הדבר נכון גם מבחינה פסיכולוגית. האשה, גם המודרנית ביותר, תרגיש שלווה יותר, כשהמטפלת בה היא אשה ולא גבר".

כתב השבועון המצרי „אלמוסאוואר", שערך תחקיר על התופעה, היקשה על מנהל ביה"ח ורצה לדעת בבירור: האם להערכתו אסור לאשה להיבדק ע"י גינקולוג ממין זכר. השיב הרופא: „אי־אפשר לאמר שהדת המוסלמית אוסרת זאת, אך ככל שניתן להימנע ממצב כזה, אתה קרוב יותר לייראת הבורא. ובכלל, הקמנו את האגף רק בעקבות דרישה מצד נשים רעולות רבות. כשרק רופאות מטפלות בחולות, הן מרוצות יותר.

ההחלטה להרחיק רופאים־גברים מן האגף עוררה ויכוחים נוקבים בקרב הסגל הרפואי. היו רופאים שטענו, כי זהו ניצול של המצב החברתי השורר כיום במצרים. לבסוף לא היתה לרופאים ממין זכר ברירה, והם התפטרו. הן מדובר בבי"ח פרטי.

תגובת המנהל על הטענות: „זכותם להתמרמר, וזכותי לנהל את בית־החולים שלי לפי ראות עיני. עובדה, שלאחר שפירסמתי מודעות בעיתונים, גדל מאוד מספרן של הנשים שבחרו ללדת בו, או להתאשפז בו. נכון שאני מרוויח מכך, אבל אין שום איסור בקוראן על רווחים לגיטימיים".

האם מתיר מנהל ביה"ח לרופאות שלו לבדוק גברים חולים? „מוטב, לכבודו של אללה, שרופא־זכר יבדוק גבר חולה, ורופאה תבדוק אשה חולה. אבל הרפואה היא מקצוע, ועל הרופאה למלא את תפקידה בחברה, ולבדוק גם גברים. היא בחרה במקצועה מרצונה החופשי, ועליה למלא ייעודה על הצד הטוב ביותר".

כתבי השבועון המצרי, שערכו את התחקיר, פנו לשורה של רופאים ורופאות ושאלו את דעתם על האופנה החדשה של אגפים ובתי־חולים מיוחדים לנשים רעולות־פנים. הרוב המוחלט דחה את הרעיון על הסף. היחיד שתמך בו היה מזכיר הסתדרות הרופאים במצרים, ד"ר עבד אל־פתאח שאווקי, ארס אדוק.

„אני תומך ברעיון הקמת בתי־חולים לנשים רעולות בלבד. התופעה הזו קשורה גם במה שקורה בפקולטה לרפואה. בשנים האחרונות גדל מספרן של הנערות רעולות־הפנים, ממשפחות דתיות מאוד, הלומדות רפואה ומתמחות בגינקולוגיה. נערות אלה מאמינות, כי על האשה להקפיד על כיסוי. הגוף והפנים על־פי ה'שריעה' המוסלמית (החוק המוסלמי), לפיו עדיף שהאשה תיבדק אצל רופאה. אולם אם היא זקוקה לרופא־מומחה, אין מניעה שתיגש לרופא. תחילה לרופא מוסלמי, ואם לא תמצא כזה – אז לרופא אחר, תהא דתו אשר תהא. מדובר בפיקוח־נפש".

לגבי בתי־חולים מיוחדים לנשים רעולות־פנים, סבור מזכיר הסתדרות הרופאים במצרים, כי היה רצוי שביה"ח לא יפרסם עצמו על־ידי הצבת שלט המכריז שהוא מעניק טיפול ואישפוז לנשים רעולות. מוטב שיודיע, שיש אצלו בסגל רופאות המטפלות בנשים, רעולות או לא.

הסופרת הדתיה סאפינאז כאזים, המצדדת ברעלה לנשים, אומרת: „רופאה מומחית עדיפה על רופא מומחה, ובכל הקשור ללידה ומחלות־נשים צריך להעדיף רופאות. אין זה אומר, שלא תהיה עבודה לרופא. הוא יכול לטפל בלא־מוסלמיות, כי אסור לגבר, ע"פ האיסלם, לראות ערוות אשה".

לעומת זאת, דוחה ד"ר עבאס שרביני, מנהל המחלקה לגינקולוגיה בביה"ח הגדול בקהיר, „קסר אל־עיני", את התופעה הזו מכל וכל. לדבריו, אין לה קשר לדת. „התורה שלנו מבוססת על דת האיסלאם, הקובעת כי בעת מחלה יש לחפש את הטיפול הטוב ביותר. הגבר, בכל חברה, זוכה להזדמנות טובה יותר ללמוד ולהתמחות, ולכן הוא מגיע להישגים גבוהים מאלו של הנשים המטפלות גם בבית ובילדים. לא הגיוני לאסור על נשים דתיות לא ליהנות ממומחיותם של רופאים דגולים, רק משום שהם גברים".

„אם אני נתקל באשה הסובלת מדימום בשר, או שנתגלה בו גידול", ממשיך ד"ר שרביני, האם עלי לבקשה להמתין עד לבואה של רופאה אשה? הלא על־ידי כך אני עלול להביא למותה, תחת סיסמאות נבובות. אם נגשים את הרעיונות הללו, זאת אומרת שאנחנו מונעים ממחצית החברה להיעזר בשירותי רופאים טובים. זרם בתי־החולים המיוחדים לרעולות־פנים יש בו משום ניצול הדת לצורכי מסחר. אין לחלק את החברה לארוקים ולמושחתים. זה רק ירבה מחלוקת בחברה שלנו".

לבסוף ביקשו כתבי העיתון את חוות דעתו של המופתי של מצרים. מוחמד מוגאהד מוחמד, ממלא מקומו של המופתי, מסר בתגובה: „אסור, על־פי האיסלם, להראות את גוף האשה לזרים אלא בשעת צורך, כגון כשמדובר ברופא, או אח רחמן. באחד מספרי הדת נכתב, כי רצוי שהרופא יהיה ממינו של החולה. אך אם אין בנמצא רופאה, חייב הרופא לכסות את כל חלקי גופה פרט לאיבר החולה, וגם אז עליו להימנע מיותר מדי מבטים. היום, כאשר גם נשים לומדות רפואה, יש להפריד בין החולים על פי מינם. גברים יטופלו בידי רופאים, ונשים בידי רופאות, להוציא מחלות שגברים בלבד מצטיינים בטיפול בהן".

יש להניח, שככל שיגדל מספרם של החוזרים אל דת האיסלאם במצרים, ילך הויכוח ויחריף ויגדל המרחק בין אנשי הרפואה והמדע לבין פוסקי ההלכה בחברה המוסלמית.

ד"ר מוחמד וג'יה, מנהל בית־חולים: זה רצון אללה

ד"ר אילפת א־סיבאעי, רופאה: צריכות לבדוק גם גברים

עבד אל־מונעים א־נימר: הרופא צריך רק להציץ...

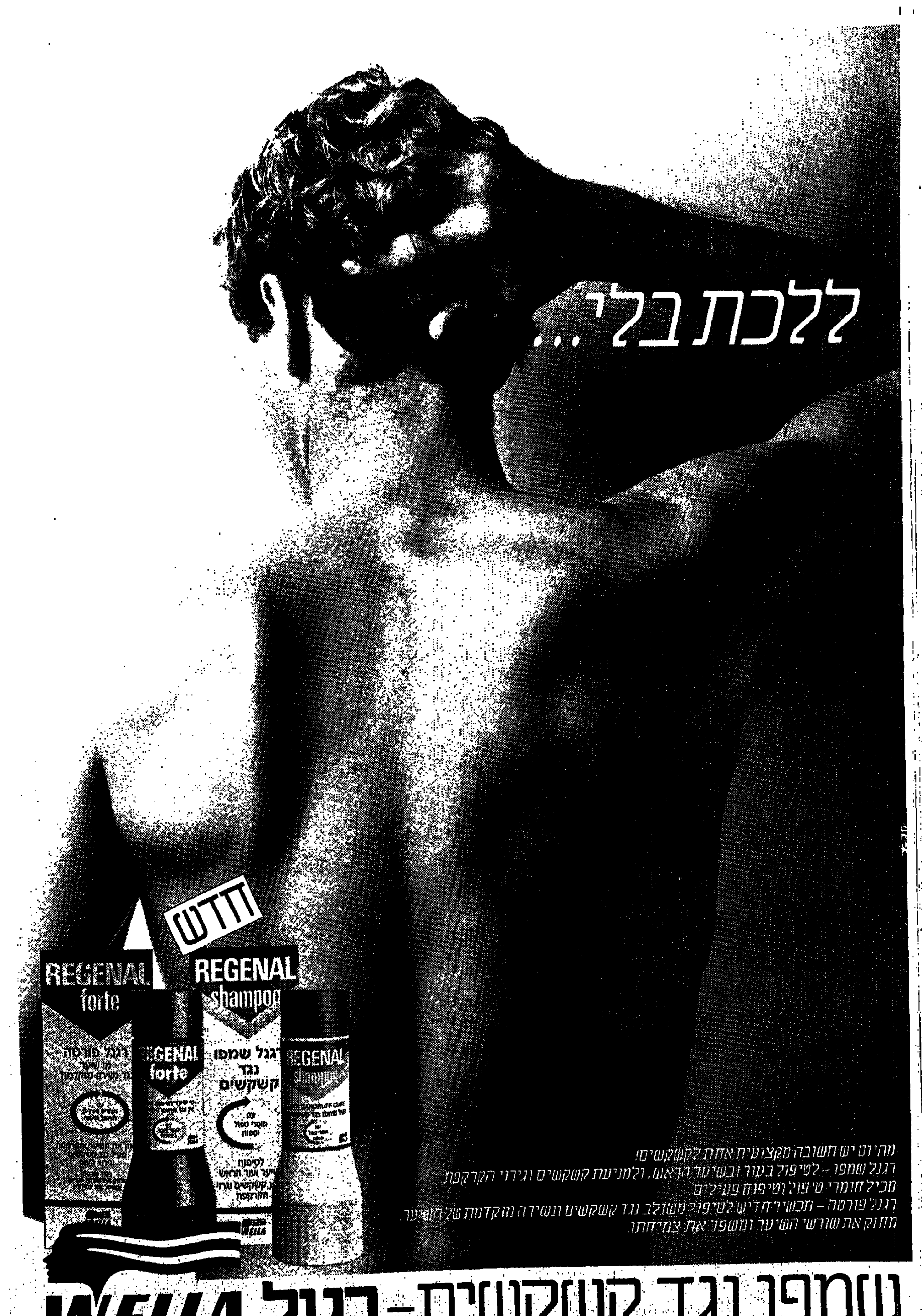

יהודית אוריין

המסוק נפסל לפני הלביא

בעקבות התנגדותו של עזר וייצמן למטוס הלביא, טיפר לי אחד ממקורביו, כי כמפקד חיל האוויר, סירב ויצמן הצעיר גם למסוקים.

זלמן שזר המנוח היה ידוע כטהרן של העברית. בשנות נשיאותו שיגר בקשה לחיל האוויר להמיר את השם הלועזי הליקופטר בשם מסוק, על משקל מטוס.

קיצפו של וייצמן עלה על גדותיו: עוד מעט יבקש, שנחליף גם את הטאנק במילה חבית. שכן, חבית היא פירושו המקורי של הטאנק, עוד ממלחמת העולם הראשונה, כשהחבית שימשה מילת־צופן לבעלות הברית.

ברקיעת רגל הכתיב וייצמן לקציניו: כל מי שיבקש מסוקים, לא יקבל הליקופטרים.

הטנגו ההוא

בקשה אישית לאפרים וייל, איש קול־ישראל, שבתוכניותיו הוא משכר אותנו בבציר משנות ה־40'. אנא, מצא למעננו את הטאנגו הפולני המשגע מ־1939, שוויידה משמיע בסרטו הנוגה „יומן אהבות", המוצג בבית ציוני אמריקה.

נימוקים למלחמה

מכתב שמגיע אלי מקורא שהוא מחסידי „כך", מושלך ברקיקה. טריפה ופיגול. אבל שמואל שטרן מיפו הוא איש התחיה, שאף לה איני מאחלת הצלחה במעשיה. אולם הפלוראליזם של האמת מאלץ אותי לחודות בצער, שמכתבו של שטרן מנומק, אינטליגנטי והגיוני (כמובן, במידה שאיש תחיה יכול להיות).

המכתב המעניין שלו מצטט מהשבועון הימני „הירדן", המצטט מן העיתון המצרי „אל אהרם" את הדברים הבאים: „מצרים מקימה 17 ערים צבאיות ממזרח לתעלה סואץ, וכמו כן בנתה ארבעה מעברים תת־קרקעיים מתחת לתעלה, לצורך העברת גייסות".

מאחר שגם לפראנואידים יש, כידוע, אויבים, שמא כדאי להביא לידיעת המודיעין את דבר הכוננות המצרית לקראת המלחמה הבאה?

החל־פות

לכולם יש אימהות פולניות, בלי הבדל גזע ומוצא: מעניין איך הן מצליחות להתאים את עצמן לארכיטיפ הזה.

משפט השבוע – אם דואגת אומרת לבתה: לכי לנוח. נו, אני כבר אנוח בקבר.

כאספנית, שאימהות פולניות הן תחביבה, אני מוכנה לעשות „החל־פות". קח חנוך לוין אחד – אימו של שיץ מגישה לו ארוחה: תתחיל את הארוחה כבן ותגמור אותה יתום. ותן בתמורה איזו צביעות פולנית אימהית שמנה.

בעיטה באנדרטה

„השפה היא נגיף מעולם אחר" – שרה לורי אנדרסון, במיצג „בית האמיצים" שבמוזיאון תל־אביב. יש

„נשים במעיין" מאת הצייר דומיניק פאפטי, 1841. הושאלה מן הלובר למוזיאון ישראל, והיא מוצגת בתערוכת „באור הים התיכון". פירסומת לקרם־שיזוף יווני, מתאים לבוהק המזרח.

באמירה הזו משהו משכנע, חזק, סוגסטיבי. במחשבה שניה, מהו בעצם אומרז אפשר באותה מידה להפריח: „אהבה היא נגיף מעולם אחר". אפשר גם יופי או דיכאון, ולמעשה אפשר להציב איקס ולמלא בכל מצב מופשט, ויתקבל משהו דמוי חוכמה.

את „בית האמיצים" ראיתי כמחיצת כמה מידידי. אנשים לא כל־כך צעירים, וביניהם גם ירושלמי אחד. ירושלמי הוא כינוי למישהו מרובע, בעל־בתי, שמרן. כולם, כולל הירושלמי, אהבו את הסרט המודרניסטי, ואילו אני, מעשה־שטן, ננעלתי מפניו מרגע לרגע.

כיצור מילולי, רציונליסט באופן היסטרי, נשארתי מאוד מתוסכלת. השימוש הזר והחדשני בכלים אלקטרוניים וצלילים דיגיטאליים ואורות זרחניים – אין בהם די כדי לקנות את לבי. ואני הרי איני חרלה להתפעל ולהתפעם ממזכירות אלקטרוניות ומטלפון אלחוטי, אלא שבאמנות אני צריכה משהו אחר. בעיקר אני חשרנית לגבי צירופים מילוליים חסרי תוכן, שנשמעים כאמירות הרות־משמעות, הנונסנס האנגלי של אדוארד ליר, מה שאורי סלע מכנה „איגיון" – איננו כוס הקפה שלי. גם איני מתפעלת ממשפטים כמו „כל העולם כולו גשר צר מאוד, והעיקר לא לפחד כלל". אם אפשר ליפול מהגשר הצר, איך לא לפחד כלל. וכן איני רושמת לפני את מכתמי מאו צה טונג, בנוסח „לפני עלות השחר, יורדת החשיכה". במאה הבאה ילגלגו על הפן־דה־סייקל שלנו, יעשו פארודיות על המיצגים של לורי אנדרסון ועל המולטי־מדיה או האמנות הטוטאלית, או הקונקרטית, או האנדרוגינית, שרווחה בשלהי המאה ה־20' המכולכלים.

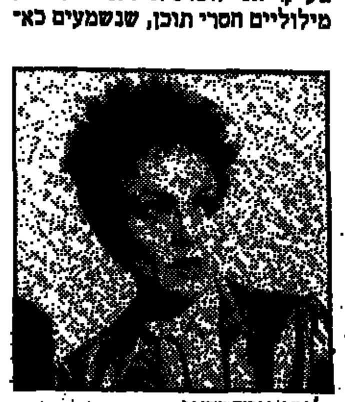

לורי אנדרסון, פריחת האנדרוגינוס

ועודבעיטה

„לה מיזראבל" המצליח הוא אופרה טפלה וחסרת־חשיבות, שמהדסת ברחובות סלולים ומזופתים כדבעי. הבריטים עצמם נדהמו מהצלחתה והעתיקוה מן הברביקן האינטליגנטי אל תיאטרון הפלאס המסחרי.

בכלל איני נלהבת לרעיון להפוך רומן רב־שיכבתי כ„עלובי החיים" או „טוביה החולב" – למחזמר. גם בהפקה הלונדונית, שמוצאה בפאריז, הייתי אדישה למתרחש. מן הרומן בעל הערכים המוסריים, הדתיים והאנושיים־רומנטיים נותר אך שלד סיפורי מלודרמטי.

שני אירועים בלבד הרשימו אותי בלונדון: האחד – האופן שבו צולל ז'אבר המרושע למעמקי המים על בימה יבשה; והשני – תפאורת הבאריקדות המהממת. בעוד שהמיתרסים הניירים אצלנו, אף הם עמוסים ומגובבים, אך מקרינים תחושת קרטון, הבאריקדות האנגליות היו אסמבלאז' של רהיטים וחפצים עד כדי מעשה פיסול.

עוד כשדיברו בעיר על העלאת ההצגה האנגלו־צרפתית בקאמרי, עיקמתי את האף. להשקיע בהצגה בלתי־מקורית ובלתי־חשובה תועפות כסף, בעבור מהז בעבור ההתחייבות בפני מאקינטוש לשמור נאמנות מוחלטת להפקה המקוריתז אפילו מבחינת איטרפרטאציה מקורית היה התיאטרון חנוק בעניבת החוזה. אז לשם מה כל זהז רק על מנת שנהיה סניף של לונדוןז הנה

ריקי גל, עושר של אפשרויות.

בימים אלה ממש, מועלית ההצגה עם אותם פוסטרים וכל השאר, אפילו בשיממת ניו־זילנד. אז מה רבותאז

חייבת האמת להיאמר: הזמרים והמבצעים בארץ אכן עלו על בינוניותם של המבצעים הבריטים גם מהבחינה הדרמטית, מה שעיסה לנו את האגו, ובצדק. ואם אומנם כן, ואפשר לרכז אצלנו אוסף כזה של כישרונות – למה לא להשתמש בהם לאופרות מקוריות. „לה מיזראבל" – ארכאי, שיגרתי, פאתטי, שהלם את הצופים של גולדפארב. אפשר עם ואפשר בלי. ■

לכבוד המירגון: התאורה והבימה של רות דר יפות כתמיד; יובל דור מפתיע בקולו המלא, ואנו חשבנו, שכל מה שהוא יודע זה לעשות האיחא לצירה של שלומית אהרוןז ריקי גל טרם מיצתה את הוורסאטיליות שלה. יש בה עושר של אפשרויות: ואליאור ייני בעל הקול הלירי („אגרה יפנית", איזה יופי) – למה נעלם לנו וביזבז שבע שנות חיים בפאריז.

מי צוחק?

דינה בלכמן, מרכזת העמותה „נשים נגד פירסום פוגע", מתייחסת לשאלתי האנטיפמיניסטית: האם ר"ר ניצה ליבאי צוחקת לפעמים.

„האם הדיילות צוחקותז", היא כותבת לי וממשיכה: „ארקיע מפטרת דיילות מתבגרות (32 – 50) לאחר שנות עבודה רבות, כדי לקחת במקומן צעירות יותר ויפות יותר. 'צעירות ויפות מושכות יותר' – כך ארקיע".

הצדק איתך, גב' בלכמן. אלא שגם בעלינו סבורים כך. מה לעשות.

איב מונטאן וג'ראר דפארדייה ב„זאן דה פלורט". שני הגברים הכי חתיכים של העשור. נעצתי אותם על קיר חדר־השינה, בתור פינאפ. איזה מזל שאינני חייבת להחליט.

דוכן לתפרנים

לפני הרבה הרבה שנים, חשף קול ישראל ילדה רעבה אחת מבית שאן, ותרעש הארץ. המראיין שאל אותהז האם את רעבה, והיא השיבהז כן.

חוכמה להשיג סקופים כאלה. אם ישאלני מנשה רז, למשלז עם היד על הלב, האם המשכורת החודשית שלך מספיקה לךז יהיה לו סקופז שיכבות מצוקה נתגלו גם בצפון תל־אביב.

התיקשורת גילתה בחודש האחרון מאות ילדים הסובלים מתת־תזונה בדרום הארץ. הגילוי כשלעצמו מפתיע בקרב צאצאיה של האשה היהודית המפטמת. אך על מנת לפתור את בעייתם של סגועי תת־התזונה, אני ממליצה על דוכן כחול־לבן בשוק בצלאל העמוס סלטים מזרחיים ציבעוניים ומתובלים לרוב, עם כדורי פלאפל ובטאטות בלא חגבילה: לא כאותם סלטים מתוקים שבבתי מלון, לא בצל בשופים, אגסים ממולאים ברג מלוח ומיונז עם וולדורף, אלא סלטים טבעיים בחמוץ־חריף. כל לקוח נוטל צלחת, מעמיס עליה מכל הצבעים פעם ועוד פעם, עד שקיבתו תאמר די. המחיר 3 ש"ח לאיש, כולל דמי שרות. לא מקבלים ויזה.

וודאות השגעון

מעשה שאירע בקיבוץ שעלים שבצפון: ר.ק. אחד החברים, חלה בסכיזופרניה קשה ולעיתים האמין כי הוא מזכיר הקיבוץ. משהחמיר מצבו החליטו לאשפזו באופן דחוף. בוקר אחד הושיב אותו יוסקה, מזכיר הקיבוץ, בקאבינה של הטנדר והסיעו לביה"ח לחולי נפש, שעל שם יהודה הרופא.

בעוד שואל הרופא התורן במה העניין, לוחש לו הסכיזופרן ר.ק.: תשמע, זהו משוגע מסוכן. כל הזמן צועק שהוא מזכיר הקיבוץ. נשלחתי ללוותו לאיפוז. חייך יוסקה והסביר לרופא: אני מזכיר קיבוץ שעלים, ונשלחתי ללוות את החבר ר.ק. לביה"ח. הרופא החזיר ליוסקה חיוך מבין וביקשו לבוא אחריו. באיתורית לחש: תשלחי את ריפעת ואת סעיד עם כותונת.

מאז מבקר ר.ק. את יוסקה כל חודש. הרופאים מסבירים לו שזה מקרה קשה במיוחד. לאחר כל השוקים החשמליים ממשיך הפציינט לצעוק: אני מזכיר קיבוץ שעלים, והם שוקלים ניתוח לובוטומיה.

אפרופו פסיקת בית המשפט העליון והביקורת על שיטות האישפוז בבתי חולי נפש בארץ. ומן הראוי להזכיר בעניין זה גם את מסקנות מחקרו של הפסיכיאטר האמריקני רוזנהאן, שביקר בארץ לפני כשנה. לצורך הניסוי התלוננו רופא ותלמידיו כי הם שומעים קולות. משהו כמו ז'אן ד'ארק או אברהם אבינו. הם אובחנו כחולים ונכלאו במוסד סגור. לצורכי המחקר רשמו הסטודנטים ביומנם כל מה שראו ושמעו בביה"ח, עובדה שחיזקה עוד יותר את וודאות השיגעון.

היחידים שהבחינו כי לפניהם אנשים בריאים שמפברקים טירוף־דעת, היו חולי־הנפש המאושפזים. חצי שנה שהו התלמידים והפרופסור במדור המסוכנים, בלי שאיש מהרופאים יצחק.

תה אנגלי באוגוסט

ידידי, יוסי שוה, מיציאת אירופה 1987, פוגש אותי בערב שובו מלונדון: מה אני יגיד לך, השנה לא פגשתי אף אחד מוכר במרכס אנד ספנסר.

– איך זהז
– כולם שם היו חיפאים.

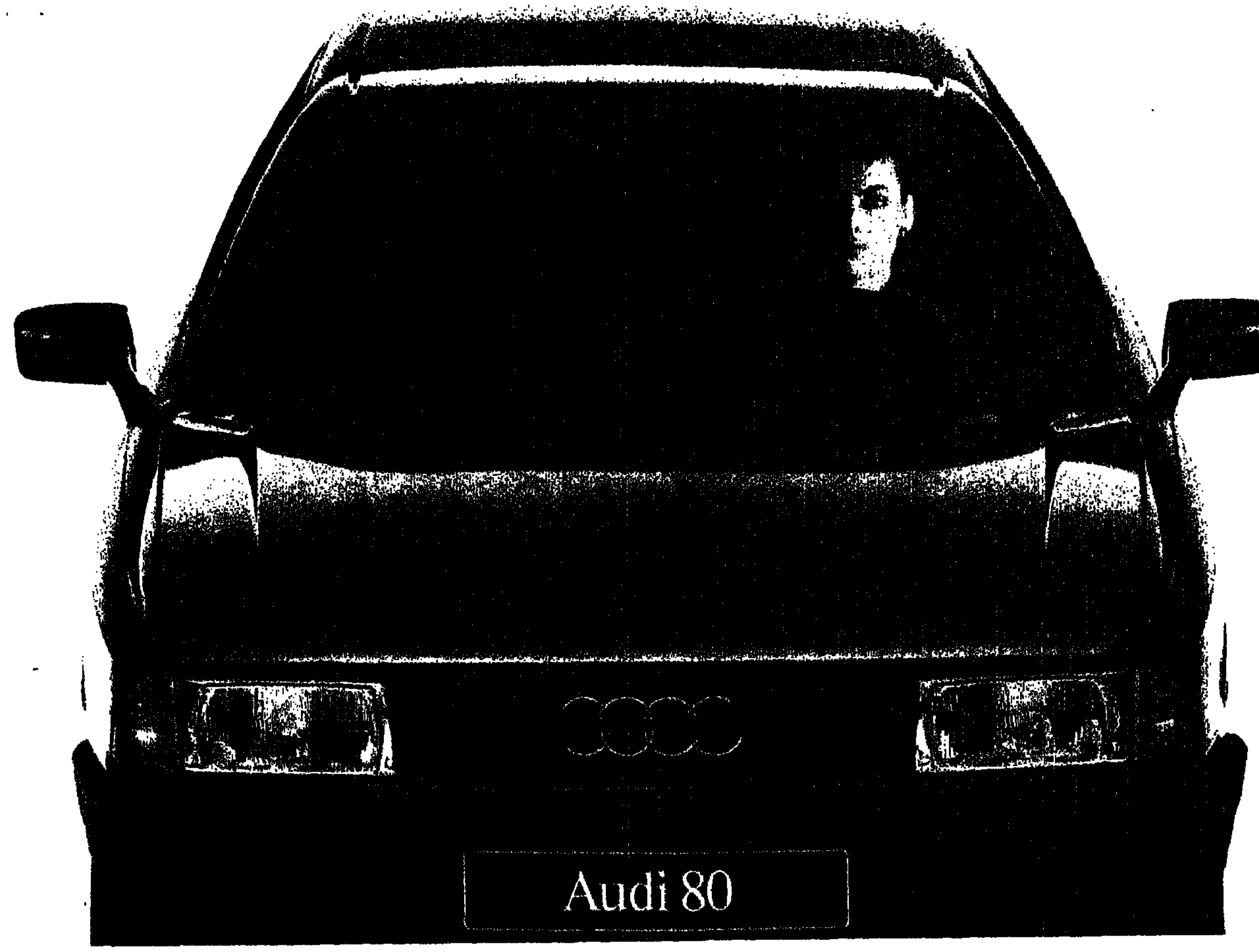

1.6 ליטר ידני; 1.8 ליטר אוטומטי; 1.8 ליטר ידני Injection

יש.

„מכונית חמשת הכתרים" Audi קידמה באמצעות הטכנולוגיה

צ'מפיון מוטורס (ישראל) בע"מ, יבואנים כלליים של פולקסווגן אודי. סוכנויות בכל הארץ ומוסכים מוסמכים מקרית שמונה ועד אילת

קופר

קינוחי פרי

מייקרוגל

זמנים במטבח
מוסף ידיעות אחרונות

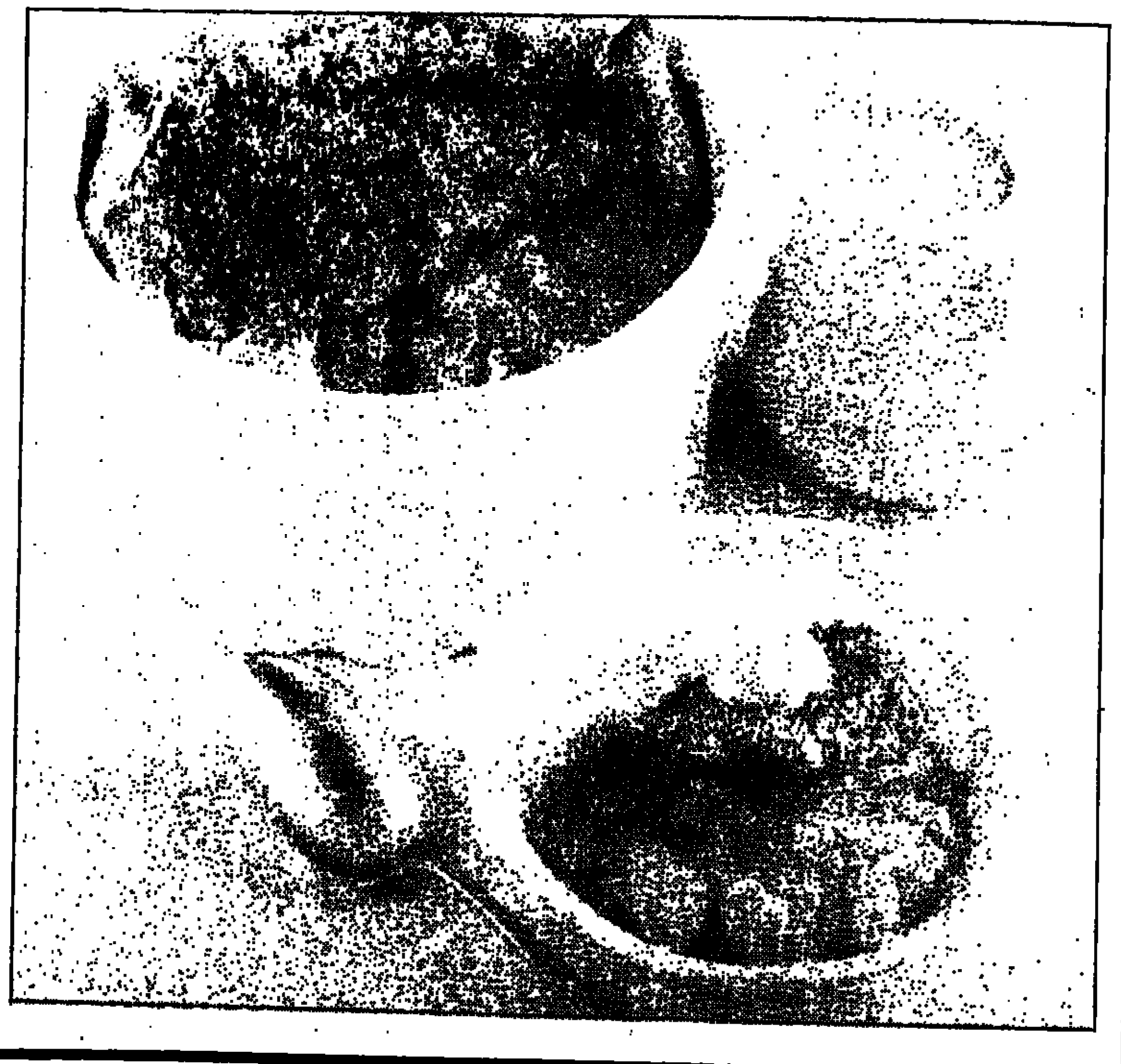

מעדן שזיפים ובננות

המצרכים: 500 גרם שזיפים, מגולענים וקצוצים; 2 בננות פרוסות; 2 כפות מיץ תפוחים מרוכז; 5 כפות קמח מלא; 50 גרם פתיתי שיבולת שועל, מפוררים; 50 גרם מרגרינה; 25 גרם גרעיני חמניות קלופים; 2 כפות סוכר חום.

שמים שזיפים ובננות בכלי בישול בינוני, ומערבבים עם מיץ התפוחים המרוכז. מכסים ומבשלים בעוצמה מלאה (650–700 וואט) במשך 3½ דקות.

מערבבים את הקמח עם פתיתי שיבולת השועל, ומעבדים לתוכם את המרגרינה כדי לקבל תערובת פירורית. בוחשים לתוך הפירורים גרעיני חמניות וסוכר.

זורים את תערובת הפירורים על הפירות, ואופים בעוצמה מלאה במשך 3 דקות. מסובבים את הכלי כל דקה. מגישים פושר, עם קצפת.

(4 מנות)

אגסים ברוטב מנגו

המצרכים: 4 אגסים גדולים; 1½ כוסות מיץ תפוזים (אפשר מתרכיז קפוא); מיץ מחצי לימון; ¼ כפית זנגביל טחון; מנגו בינוני, קלוף וקצוץ; 2 כפיות קורנפלור.

קולפים את האגסים, חוצים ומוציאים את הליבה. מסדרים את האגסים בעיגול בכלי בישול עגול, כשצידם החתוך כלפי מטה והקצה הדק כלפי פנים. מערבבים את שני סוגי המיץ עם הזנגביל, ויוצקים על האגסים. מכסים ומבשלים בעוצמה מלאה (650–700 וואט) במשך 5 דקות. מסובבים את הכלי רבע סיבוב כל 1½ דקות.

מסננים את עודפי הנוזלים מהכלי לתוך גביע ממחה. מוסיפים את המנגו ומערבלים למחית חלקה. מערבבים את הקורנפלור עם מעט מחמיץ, ובוחשים לתוך תערובת המנגו. יוצקים לכד, ומבשלים בעוצמה מלאה במשך 4 דקות, עד שהתערובת תסמיך מעט. בוחשים כל דקה.

יוצקים את הרוטב על האגסים, ומחממים בעוצמה מלאה במשך דקה. מגישים פושר.

(4 מנות)

■ דנית סלומון

ברוקולי מוקרם

המצרכים: ק"ג ברוקולי קפוא; מעט מים; קורט מלח; 3 כפות מרגרינה בטעם חמאה; 3 כפות קמח רגיל; 1¼ כוסות חלב; פפריקה; פלפל לבן; 2 כפות גבינת פרמזן מגוררת.

מבשלים את הברוקולי על רשת אידוי בתוך סיר עם מים רותחים ומעט מלח, עד שהברוקולי [illegible] [illegible]

[illegible]

תסמיך.

יוצקים את הרוטב על הברוקולי [illegible] ומשחימים תחת אסכלה [illegible]

כרוב ניצנים בטעם חמאה

המצרכים: 400 גרם כרוב ניצנים קפוא; מעט מים; מלח; 2 כפות מרגרינה בטעם חמאה; ½ כפית אגוז מוסקט מגורר.

מבשלים את הכרובים על רשת אידוי בתוך סיר עם מעט מים רותחים וקורט מלח עד שיתרככו למחצה.

ממיסים את המרגרינה במחבת בינונית, בלי להניח לה לרתוח. מוסיפים את הכרובים, ומחממים במשך 5 דקות. בוזקים מוסקט, ומגישים חם. לארוחה חלבית, אפשר לזרות על הכרובים מעט גבינה מגוררת.

מעדן פיסטוקיות

[illegible]

Fresh Ones® שולפים הפתעות חדשות:
מסירי איפור, מסיר לק.

מסירי לק

פרש-וואנס בעד שחרור האישה! להסרת הלק, במקום צמר גפן ואציטון יש מגבון קטן ויעיל. הלק יורד במהירות, הריח שנשאר נעים, הציפורן והעור שמסביבה נהנים מתוספת לנולין.
הלנולין חיוני לשמירת לחות העור, משפר את גמישות הציפורן ומונע את שבירתה.

מסירי איפור עיניים

פרש-וואנס מסירים איפור מהעיניים בנוחות וביסודיות.
טכנולוגית הייצור המיוחדת מאפשרת פעולת ניקוי מעולה ללא שימוש באלכוהול או בחומרים יוצרי גרוי אחרים. יותר מזה: תוספת הקמומיל מרגיעה ומרעננת.

מסירי איפור פנים

חלב פנים! מי פנים! צמר גפן!
הנשים של שנות ה-80 עושות פעולה פשוטה ונוחה כדי להסיר את איפור הפנים:
שולפות פרש-וואנס, מגבונים לחים.
מגבוני "פרש וואנס" להסרת איפור הפנים מנקים היטב ובקלות, מקנים הרגשת רעננות, ומכילים קמומיל למניעת גרוי.

הסרת איפור ולק - עוד סיבה לשלוף Fresh Ones®
מגבונים לחים, נוחים

[illegible]: "יעל בד", משק משואות יצחק 79410, יצרן מוצרי פרש-וואנס לתינוקות, להסרת איפור ולריענון. שיווק: ברק אבנר מפיצים בע"מ.

דליה ניר מגישה:

במקום לטרוח ולקלוף ירקות, אפשר להשתמש בירקות קפואים. ובחום הזה, פשוט יותר נעים לחשוב עליהם. מומלץ לבשל את הירקות על רשת אידוי, בדרך זו הם שומרים על צבעם.

מאפה כפרי

המצרכים: כף שמן; 100 גרם בצל קצוץ קפוא ק"ג לקט ירקות קפואים; 2 גביעים של גבינת קוטג' 5% שומן; 4 ביצים; 3 כפות פירורי לחם מתובלים; 2 כפות אבקת מרק פיטריות; מעט מרגרינה.

מחממים שמן בסיר רחב, ומטגנים את הבצל עד שיזהיב. מוסיפים את הירקות, ומאדים בסיר מכוסה במשך 10 דקות. מערבבים מדי פעם.

מצננים מעט, ומוסיפים את הגבינה ואת הביצים — אחת אחרי השנייה. מוסיפים גם פירורי לחם ואבקת מרק.

משמנים היטב תבנית אפייה מלבנית, ויוצקים לתוכה את התערובת. אופים במשך כ־50 דקות, עד שפני הפשטידה משחימים.

לפת כבושה

המצרכים: ק"ג לפת; סלק קטן; 3 כפות גדושות מלח; צרור גבעולי שמיר; ראש שום לא קלוף, חתוך לשניים.
פורסים את הלפת והסלק. ממלאים צנצנת זכוכית גדולה במים עד למחציתה, מכניסים את המלח ומערבבים היטב. מכניסים את הלפת, הסלק, השום והשמיר. מכסים במכסה, ומניחים על חלון המטבח. הלפת מוכנה כעבור כשבוע.

פיטריות כבושות

המצרכים: 250 גרם פיטריות שמפיניון טריות; ½ בצל קטן קצוץ; 6 גרגרי פלפל שחור; כפית מלח; ½ כפית פלפל שחור; ¾ כוס חומץ; ¼ כוס מים; קורט זנגביל; עלה דפנה; 2 כפיות שמן.

שמים את הפטריות והבצל בסיר, מוסיפים חומץ, מים ותבלינים. מביאים לרתיחה, מנמיכים את הלהבה, מכסים ומבשלים כרבע שעה.

מעבירים את הפיטריות והבצל לצנצנת זכוכית. ממשיכים לבשל את התחמיץ כדי לרכז את טעמו. מוסיפים את השמן ויוצקים על הפיטריות. מצננים, מכסים במכסה ומאחסנים במקרר.

מחמצי גמבה

המצרכים: ½ כפית פלפל שחור; קורט סוכר; 4 עלי דפנה; 4 גרגרי פלפל שחור.
שוטפים את הגמבות, ומוציאים את הגרעינים. חותכים כל גמבה לרבעים, וכל רבע לרצועות. פורסים את הבצל לפרוסות דקות. מרתיחים בסיר את החומץ והתבלינים כ־5 דקות. מוסיפים את הגמבה ומבשלים בתחמיץ 7 דקות. מעבירים לצנצנת זכוכית, מצננים, מכסים במכסה ומאחסנים במקרר.

עוף בפיצוחים

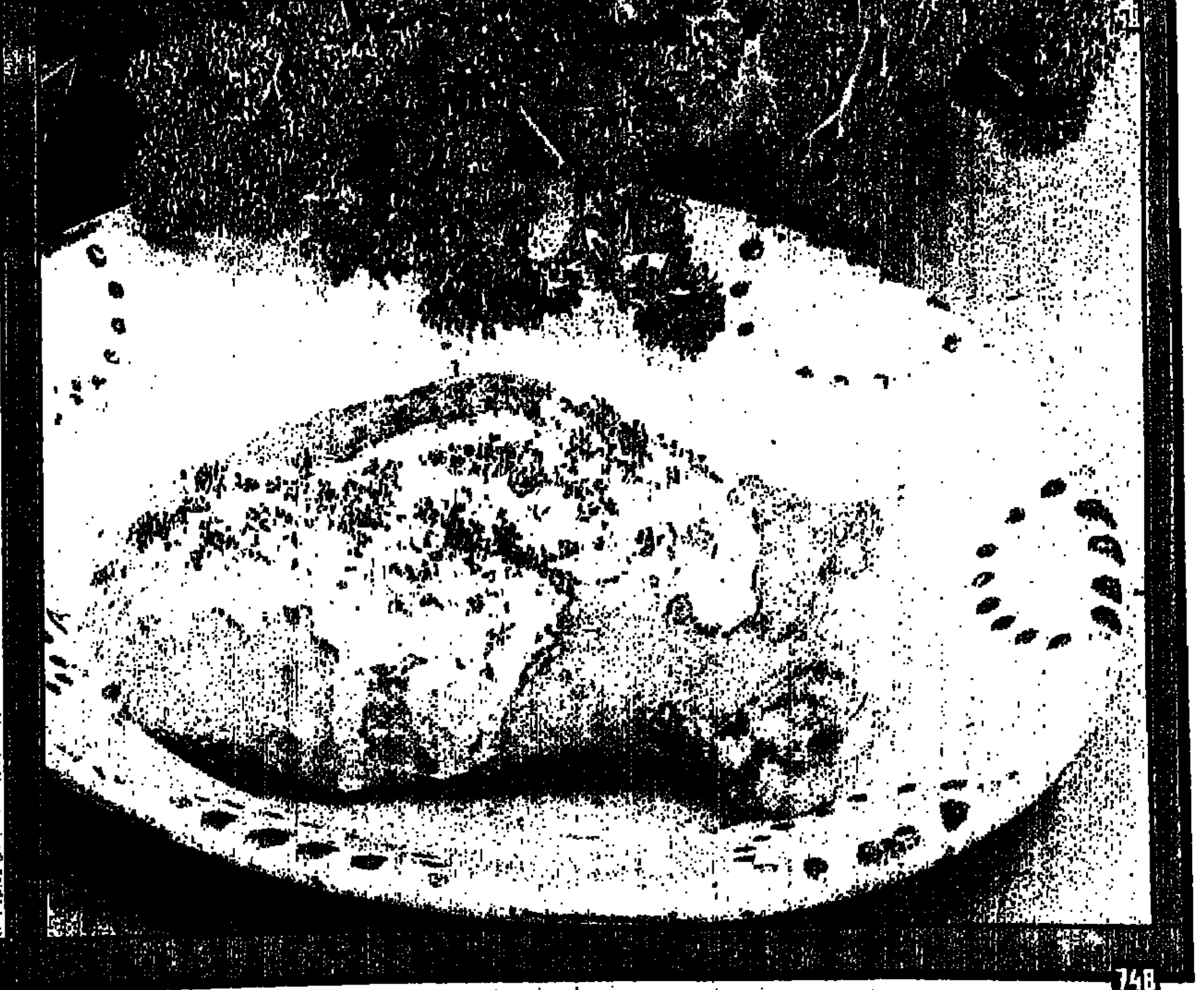

עוף בשומשום

המצרכים: עוף בינוני, חתוך לרבעים; 50 גרם זרעוני שומשום, קלויים במחבת במשך 2 דקות; ¼ כוס שמן; בצל בינוני, קלוף וקצוץ; שן שום מעוכה; 2½ ס"מ שורש זנגביל משומר, קצוץ דק; ½ כפית אבקת צ'ילי; ½ כוס פירורים מלחם טרי.

מנגבים את נתחי העוף, ומסדרים אותם בתבנית צלייה משומנת, כשצד העור כלפי מטה.

מערבבים חצי מכמות השומשום עם שמן, בצל, שום, זנגביל וצ'ילי. יוצקים את התערובת על העוף באופן שווה.

צולים בתנור, בחום בינוני־גבוה במשך 30 דקות. הופכים את נתחי העוף, ומרטיבים במיצים שהצטברו בתבנית.

מערבבים את שארית השומשום עם פירורי הלחם, וזורים על נתחי העוף. צולים במשך 30 דקות נוספות, עד שנתחי העוף מוזהבים ומתרככים.

תבשיל עוף ובוטנים

המצרכים: בצל גדול, קלוף וקצוץ; 6 כפות שמן; עוף טרי במשקל 1½ ק"ג, חתוך ל־8 נתחים; 250 גרם בוטנים קלויים, טחונים כממרח או 175 גרם חמאת בוטנים; 2 כוסות מרק עוף צח; 3 עגבניות גדולות, קלופות וקצוצות; 1—2 כפיות אבקת צ'ילי; קורט כמון טחון; 6 ביצים קשות ופפריקה להגשה.
במחבת עמוקה מטגנים את הבצל עד שיזהיב. מוסיפים את נתחי העוף, ומזהיבים בשמן החם. מוציאים את נתחי העוף מהשמן, ומספיגים על מגבות נייר. שומרים בצד.
מסירים את המחבת מהאש, ובוחשים לתוכה בוטנים טחונים או חמאת בוטנים. מוסיפים מרק בכמות שתספיק כדי ליצור רוטב בסמיכות של שמנת.
מוסיפים לרוטב עגבניות, צ'ילי, כמון ונתחי עוף. מכסים ומבשלים במשך כ־1¼ שעות, עד שהעוף יתרכך.
מוסיפים ביצים קשות קלופות 5 דקות לפני תום הבישול. מעבירים את התבשיל לכלי הגשה, ובוזקים פפריקה. מגישים עם אורז, בננות פרוסות, צ'טני ופלפל ירוק חתוך לרצועות.

תיקון טעות
במתכון עוגת גבינה ושוקולד שהתפרסם בכתבה „עוגות הונגריות" (עמ' 740) נשמטה ¾ כוס סוכר מרשימת החומרים.

עוגת תפוחים מהירה

המצרכים: 200 גרם מרגרינה; 2 כוסות קמח תופח; קורט מלח; כוס סוכר; ק"ג תפוחי־עץ גרנד; 2 כפות סוכר; כפית קינמון.
מכינים את הבצק יום קודם: מאחדים את המרגרינה, הקמח, המלח והסוכר לבצק. צרים כדור, עוטפים ביריעת פלסטיק ומאחסנים במקרר.

למחרת, פורסים את התפוחים לפרוסות ומפזרים עליהן את הסוכר והקינמון. משמנים תבנית פאי ומשטחים על התחתית ועל הדפנות ⅔ מכמות הבצק.

מפזרים את פרוסות התפוחים על הבצק. מגררים את הבצק הנותר במגררת גסה על התפוחים. אופים בתנור שחומם מראש לחום בינוני־נמוך במשך 1—1¼ שעות, עד שהפירורים יתקשו וישחימו. מגישים פושר או צונן.

ביתו הוא מיבצרו

טירת פנהאו, העתיקה ביותר בויילס, שופצה על־ידי סטפן ויקס במשך 15 שנה ● ב־1129 שימשה הטירה כביתה הראשון בבריטניה של משפחת סימור — אבותיה של ג'יין, אשתו השלישית של הנרי ה־8 ● היא קפואה בחורף, למרות האש הבוערת באח, בכל אחד מהחדרים ● גם ניקוי הטירה הוא לא עניין פשוט ● „אבל זה מקום נעים למגורים. אין לנו כאן זכר לרוחות רפאים, או לשדים", אומר סטפן

סיור מודרך עם ווקמן, במיטבח בטירת פנהאו: כלי־בישול מהמאה ה־12

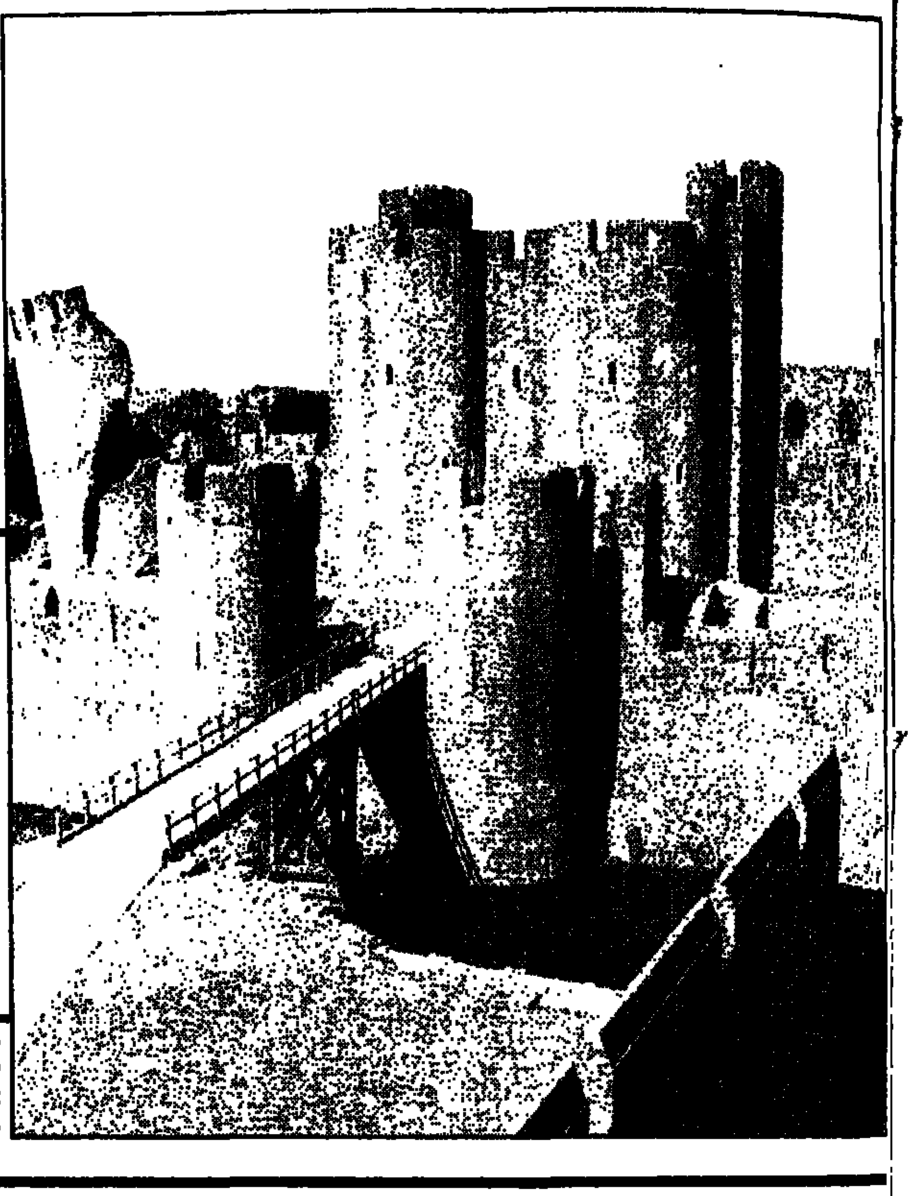

טירת קיירפילי, לפני שיפוץ: אטרקציה נוספת באיזור ניופורט

סטפן ויקס והכלב, בחזית טירת פנהאו: מגורים בחתיכת הסטוריה

מאת **דוורה שביט**

סטפן ויקס, 39, הגשים את האימרה הידועה „ביתו של האדם הוא מיבצרו", כאשר קנה ושיפץ לצורך מגורים את הטירה העתיקה ביותר בויילס [...]אנגליה. זוהי טירת פנהאו, שניבנתה כמאה [...], וניצבת במרומי גבעה ליד ניופורט, כ־150 [...] מערבית ללונדון.

סטפן, מפיק קולנוע, רכש את הטירה כשהיה [...] 24 בלבד, והקדיש לשיקומה את 15 השנים [...] מאז. „חיפשתי לעצמי בית הסטורי, רציתי [...]", הוא מסביר. „שישה חודשים חיפשתי מקום מתאים, ואז שמעתי על פנהאו. באתי, והתאהבתי בה ממבט ראשון. אותו זמן היא לא היתה הרבה יותר מאשר ערימת חורבות".

סטפן רכש חתיכת הסטוריה. הטירה נבנתה בתקופת הכיבוש הנורמני, ושימשה ב־1129 ביתה הראשון בבריטניה של מישפחת סימור – אבותיה של ג'יין סימור, אשתו השלישית של הנרי השמיני.

כמקום מגורים במאה ה־20, יש לפנהאו לא מעט מיגרעות. „הטירה קפואה בחורף, למרות האש הבוערת באח בכל אחד מהחדרים. גם ניקוי הטירה הוא לא עניין של מה בכך. עם זאת", אומר סטפן, „זהו מקום נעים למגורים. אין לנו כאן זכר לרוחות רפאים, או לשדים מכל סוג שהוא..."

הטירה פתוחה לביקורי קהל כל ימות השנה. המבקרים זוכים להדרכה אישית מצד הבעלים – גם אם הוא נעדר. פנהאו היתה האתר הראשון בבריטניה שהפעיל סיורים מודרכים באמצעות ווקמנים וקלטות, המושאלים למבקרים. ההקלטות מלוות במוסיקה הולמת מימי הביניים ובאפקטים קוליים, המחיים באוזני השומע את העבר.

החדרים הרבים בטירה מאפשרים מסע על־פני ההסטוריה. הפופולאריים שבהם: חדר־השינה של סימור מהמאה ה־13, החדר האליזבטני מהמאה ה־16, והמטבח מהמאה ה־19, המצוייד בכל כלי הבישול המקוריים.

צפונה לפנהאו אפשר לבקר בטירה נוספת, בשם טרטאור. מיבצר גדול זה ננטש כזמנו על־ידי תושביו, שבנו לעצמם בתים קטנים ונוחים יותר בחצרות סביבו. ברחבי ויילס כולה, יש כיום למעלה מ־100 טירות פתוחות למבקרים, כאחת מהן, טירת אלדיקוט, הסמוכה לניופורט, מגישים לאורחים ארוחה במיטב המסורת של ימי הביניים, לאור נרות. אטרקציה נוספת באזור: במקום נפתח לא מכבר לציבור מיכרה־פחם, שהיה פעיל עד 1980, וכעת משמש מוזיאון־מיכרות, בעומק 150 מטרים מתחת לאדמה.

שרותי רפואה

בזל 1 תל־אביב

מרכז לניתוחים פלסטיים קוסמטיים

לשיפור תדמיתך החיצונית להצלחה בחיים ובעסקים

- ניתוחי מתיחות פנים ועפעפיים.
- הגדלה והקטנת חזה.
- ניתוחי אף ואוזניים.
- הרחקת גידולי עור (כולל ללא ניתוח בשיטת פרופסור מרז').
- יישור מחיצת האף.
- הוצאת שקדים ופוליפים.
- תיקון פגמים באצבעות רגליים וידיים.

צוות רופאים מומחים מעולה

שרות אדיב

אווירה שקטה ודיסקרטית

מחירים נוחים

בפרטים ובהזמנות לפנות לטלפונים

03-5466844, 5466480, 5467930

דיאטה

קיץ רזה

לאלה שבא להם לרזות, מרגישים שהבגדים עומדים להתפוצץ, ויודעים שלא יחזיקו מעמד יותר משבוע בלי גלידות, נביא דיאטה לשבוע ימים. בדיאטה זו מצליחים לרזות קילוגרמים אחדים לטובת הגיזרה והמורל, ואולי בשבוע שאחריו נהיה כל־כך חתיכים, שאולי, מי יודע, נוותר כליל על המתוקים והקרים...

לפני כל ארוחה יש לשתות **כוס לימונדה**, העשויה ממיץ מחצי לימון, מים, קוביות קרח וממתיק מלאכותי. כך בבוקר, בצהריים ובערב. יש לשתות את הלימונדה בלגימות קטנות.

הדיאטה מיועדת לשבוע ימים, לאנשים בריאים.

בוקר: כוס לימונדה; 2 פת־אורז; 2 כפות גבינת קוטג' 5% שומן (או כל גבינה אחרת בעלת אותה תכולת שומן); פלחי מלפפון ופלפל ירוק או אדום; כוס קפה עם 2 כפות חלב דל־שומן וממתיק מלאכותי.

ארוחת־עשר: 2 גזרים, משקה דיאט ללא קלוריות.

צהריים: כוס לימונדה; רבע עוף קטן, מבושל או אפוי (לאחר שהוסר ממנו העור) או 150 גרם פילה דג מאודה או צלוי באסכלה (משקל לאחר הבישול); 2 כוסות ירקות מאודים כמו קישואים, כרוב, ברוקולי, כרוב ניצנים, שעועית ירוקה, כרובית, סלרי ופיטריות; משקה דיאט.

ארוחת־מנחה: אפרסק, תפוח קטן או אגס קטן; קפה או תה בתוספת ממתיק מלאכותי ו־2 כפות חלב דל־שומן.

ערב: כוס לימונדה; סלט ירקות גדול עשוי מירקות כמו חסה, כרוב לבן ואדום, פלפלים ירוקים ואדומים, נבטי שעועית, פיטריות, צנוניות, מלפפונים, פטרוזיליה, שמיר וסלרי, בתוספת כפית שמן סלט; 3 פת־אורז; 125 גרם גבינה לבנה 5% שומן.

במהלך השבוע יש להרבות בשתייה, בעיקר משקאות קלים ללא קלוריות וללא קפאין. יש להקטין ככל האפשר את השימוש במלח, אך לא להימנע ממנו לגמרי.

■ **דליה ניר**

מחמצים

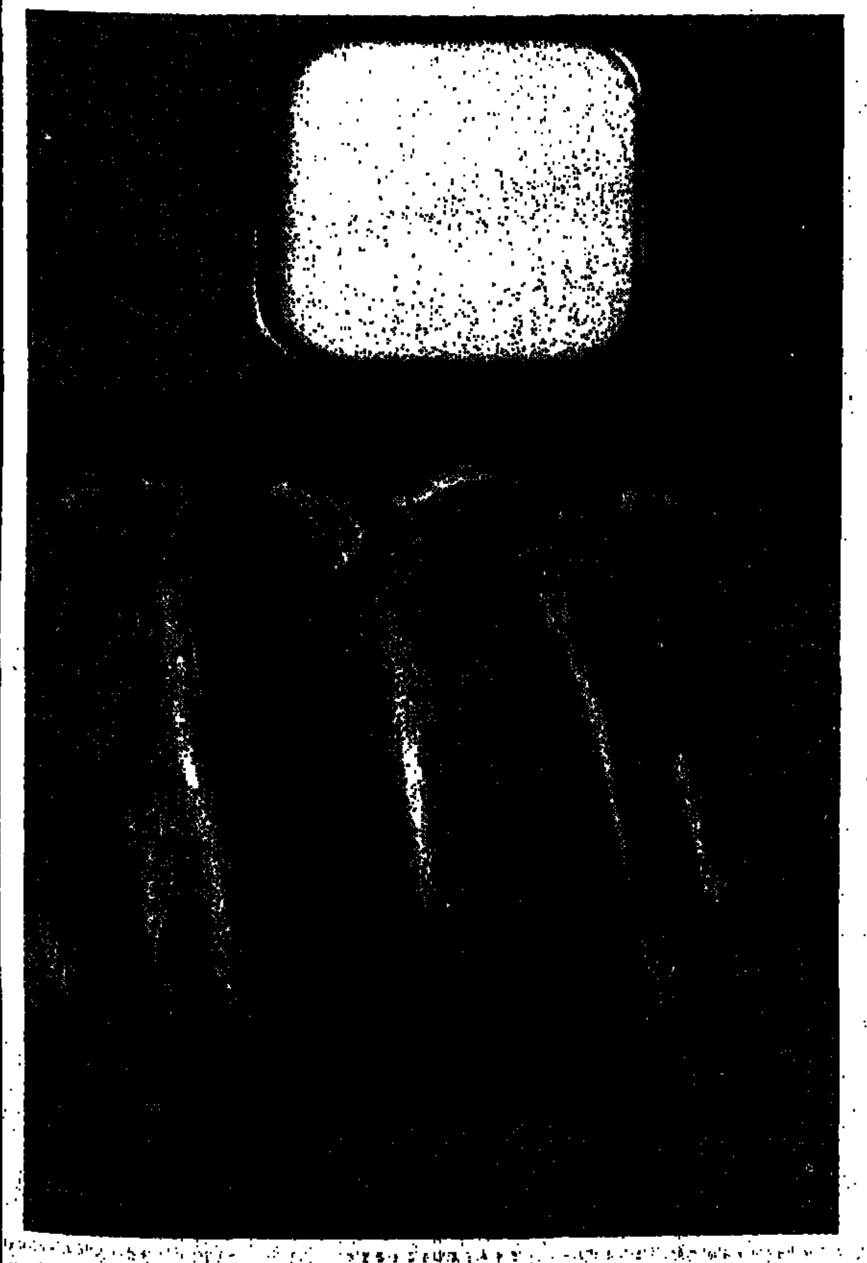

בקיץ טוב שיהיו במקרר צנצנות עם מחמצים, מיכלי סלטים ומוחמצים קרים. בשעת רעב, נוטל כל אחד מבני־הבית פרוסה עם תוספות פיקנטיות. ומי צריך יותר ביום קיץ לוהט

ירקות מוחמצים בנוסח יווני

המצרכים: 500 גרם ירקות מעורבים – כרובית צעירה, גזר, כרוב לבן; לתחמיץ: 2 כוסות מים; 3 כפות שמן זית; ⅓ כוס מיץ לימון; כף תומץ הדרים; 3 בצלים ירוקים קצוצים; 5 גבעולי פטרוזיליה; 1*8 שורש סלרי; עלה דפנה; 4 כדורי פלפל שחור.

מבשלים את כל חומרי התחמיץ בסיר מכוסה כעשר דקות, מעל להבה בינונית. מפרקים את הכרובית לפרחים, פורסים את הגזר לפרוסות אלכסוניות, ואת הכרוב הלבן לחתיכות בגודל כחמישה ס"מ. מוסיפים את הירקות החתוכים לסיר ומבשלים עוד כעשר דקות בסיר מכוסה.

מוציאים את הירקות בכף מחוררת ומכניסים לצנצנת המיועדת להחמצה. ממשיכים לבשל את התחמיץ עד שכמותו פוחתת בשליש. יוצקים את התחמיץ על הירקות ומצננים.

פרוסות חצילים בתחמיץ

[illegible]

גברים נבזים

נשים רואות בגבר טיפוס לא אמין • הוא חושש מהתחייבויות, לא מפרגן לנשים, נוטש אותן, מפונק ואנוכי • שיוויון המינים לא עזר לאף אחד, בנושא היחסים שבינו לבינה • רוב הגברים עסוקים בעשיית קריירה ורוב הנשים בטיפוח המשפחה • פסיכולוגים: הנשים חושבות שאצל הגברים חלה הקצנה בתכונות הנצלניות • הנשים פיתחו בשנים האחרונות כעס מודחק עז כלפי גברים • האם הן צודקות?

מאת מישל ולדרון ואן צימרמן
מיוחד ל„ידיעות אחרונות"
איור: דני קרמן

לא משנה עד כמה התקדמו הנשים בשני העשורים האחרונים, לקראת שיוויון בין המינים, תלונה אחת ממשיכה להישמע בפיהן כמו פיזמון חוזר: הגברים נבזים. בזירת היחסים שבינו לבינה הם נוהגים בנשים בחוסר־יושר ובאנוכיות נצלנית.

הטענה הנשית השכיחה ביותר נגד גברים הולכת ככה: אם הוא מנסה להתחיל איתי בערב הראשון או השני ואני נענית, הוא חושב שאני זולה, או שהוא פוחד שאתייחס ליחסים בינינו ברצינות רבה מדי. אבל אם אני אומרת לא, הוא חושב שיש לי תסביכים מיניים. כך או כך, הוא נבזה. לא בגלל שניסה להתחיל איתי, אלא משום שאינו מדבר איתי ישירות, כמו בן־אדם.

„גברים רואים בנשים יעד לכיבוש", אומרת ג'ואן רוברטסון קרוס, פסיכולוגית משפחתית אמריקנית, „ומטרתם הברורה להביא את האשה לכך שתיכנע להם גופנית ונפשית. ברגע שהמטרה מושגת, תשוקתו של הגבר פוחתת סלאים, וכל מעייניו נתונים שוב לעבודה שלו". אחרי שהיחסים עם הגבר המחזר הוצאו־לפועל, אומרת קרוס, נשים מבחינות בנפילה תלולה בהתלהבות שלו. מצפה להן אכזבה קשה.

אך יש גם דיעות אחרות. פרופסור וורן פארל, מחבר הספר „מדוע הגברים כאלה" ומרצה בבית־הספר לרפואה של אוניברסיטת קליפורניה, סבור, שבכל הקשור למין – שופטים את הגברים מאורת לא הוגן. „המין הוא תחום, שבו מצפים מהגברים לקבל על עצמם 100 אחוז של אחריות. כך היה תמיד, בכל התרבויות".

אבל גברים חוששים מהתחייבויות, מעידות נשים רבות. אינטימיות ריגשית, הן טוענות, קשה על הגברים הרבה יותר מאשר מציאת פרנסה מוצלחת. היא גורמת להם להרגיש חלשים.

טוען פרופ' וורן פארל: „גברים חשים כיום, כי כאשר הם מתחתנים, הם מציעים לאשה שלוש אפשרויות: קריירה, להישאר בבית, או שילוב כלשהו בין השתיים הראשונות. בעוד ששלוש האפשרויות העומדות בפני הגבר הן: עבודה במישרה מלאה, עבודה במישרה מלאה, עבודה במישרה מלאה. חוסר השיוויון הזה מרתיע מפני לקיחת התחייבויות".

חוסר שיוויון זה עצמו, לדברי פארל, הוא גם המקור לבוז הנסתר שחשות נשים כלפי גברים. „מכנים כיום את הגברים נבזים לאין ערוך יותר מאשר בעבר, משום שנשים פיתחו בעשרים השנה האחרונות כעס מודחק עז כלפי גברים. בשנות ה־60' עברו נשים ממצב בו יצאו לעבודה מתוך בחירה, למצב בו הן עובדות מתוך הכרח, וזה הרגיז אותן.

אלא שגם נשים אינן טלית שכולה תכלת. לפעמים כאשר הן מתלוננות על גבר שהוא חלאת ארם, הן משקרות. ויש הגורסים כי גברים כנים יותר לגבי טיב מערכות היחסים שהם מנהלים עם נשים, בעוד נשים פשוט רוצות שירצו בהן. אם לדוגמה, גבר אינו מתקשר לאשה אחרי כמה פגישות, היא מכריזה שהוא נבזה. היא לא תגיד שהוא פשוט אינו מתאים לה".

נישואין אינם פותרים את בעיית ההתנהגות הנבזית. נשים רבות אומרות, כי האמינו בטעות שיעלה בידן לשנות את התנהגות בן־הזוג שלהן אחרי החתונה. לחלק מהן קרה ההיפך. הנישואין הוציאו את כל הרע אצל הבעלים. קבוצת נשים כזו הקימה בארה"ב אגודה, המשמשת להן כקבוצת תמיכה. „הנשים באגודה שלנו נשואות בדרך־כלל לגברים שתלטניים מאוד", אומרת אחת ממקימות האגודה, מונה, בת 48. „הם אלו השולטים בנישואין, בחיי החברה הזוגיים ובכסף".

תלונה שכיחה בפגישות חברות האגודה, מציירת התנהגות בעלית משפילה: עבודות־הבית לא קיימות מבחינתו של הגבר. הוא חושב שהוא ממלא את חלקו כאשר הוא זורק זבל פעם בשבוע. הוא עושה דברים רק כאשר מבקשים ממנו, אף פעם לא עוזר מיוזמתו ומקווה שהאשה תתעייף מלבקש. למרות ששני בני הזוג עובדים, הוא מתנהג, לרוב, כאילו עבודתו חשובה יותר".

שרלין מוהלהארד, פרופסור לפסיכולוגיה ולמדעי־המין באוניברסיטת טקסס מאמינה, שמשום שגברים מרוויחים יותר כסף מנשים, הם כאילו קונים זכות לא לעסוק בעבודות־בית. גישה כזו מעוררת כעס אצל נשים הטוענות: איך ניתן למדוד בכסף את תפקידנו העיקרי בבית, האחריות לקביעת דמותם העתידית של הילדים?

הביטוי הקיצוני של התנהגות נבזית של גברים במיסגרת העבודה, הוא ההטרדה המינית. אך יש התנהגויות אחרות, מתונות יותר, המכעיסות נשים, וגורמות להן לחוש שעמיתיהן הגברים או מעבידיהן אינם מתייחסים אליהן ברצינות. כשאשה מאחרת לעבודה, יעירו לה שהגיע הזמן שהיא תתחיל את היום. מה שלא יאמרו לגבר.

גברים ונשים נמצאים כיום בעיצומו של תהליך שינוי מהפכני. מומחים טוענים, שתהפוכות שנות השבעים יצרו גבר חדש, שהנשים אינן בטוחות שהן מחבבות אותו.

„גברים רגישים היום כלפי נשים ומכבדים אותן הרבה יותר מאשר לפני עשרים שנה", אומר פרופ' פארל. „הם חשים כלפיהן יותר כבוד, ובו־בזמן גובר חששם מפניהן. הגבר החדש רגיש יותר לתחושות הנשים, אך מרחיק יותר את רגשותיו הוא".

„אנו תובעות מהגברים להיות יותר דומים לנו", אומרת הפסיכולוגית ג'ואן קרוס, „אבל מי זה רוצה באמת כגבר שיהיה כמונו".

לאן תוביל אותנו ההתפתחות בעתיד? „הדרך היחידה להפוך את הגברים לאנושיים בהתבגרם", אומר פארל, היא לתת להם לסבול מספיק בשטח, כך שיהפכו צנועים יותר ופחות מאצ'ואים".

אנשי מיקצוע מציעים הסברים רבים להתנהגות הנבזית המוכרת של גברים כלפי נשים. להלן כמה מהתיאוריות השכיחות:

• תיאוריית הפנטזיות המנוגדות. וורן פארל, מחבר הספר „מדוע הגברים כאלה":

„הפנטזיה הבסיסית של הגבר היא מגע עם כמה שיותר נשים יפהפיות, בלי להסתכן בדחייה. הפנטזיה הראשונית של האשה היא ביטחון ומישפחה...

מחוייבות פירושה שהיא השיגה את הפנטזיה הראשונית שלה, בעוד הגבר ויתר על שלו. מחוייבות פירושה ההיפך הגמור בעיני שני המינים".

• תיאוריית חפש את האמא. דיאנה אדיל קירשנר, מנהלת המרפאה הפסיכיאטרית גיינאר בפנסילבניה:

„כשגבר מתבגר, הוא מחפש אשה המזכירה לו את אמו. עובר תהליך של העברה־שלילית. כשמערכת היחסים מתחילה ללבוש משמעות ריגשית יותר, הגבר מאמין שהאשה נעשית קרה ודוחה אותו, או ביקורתית ומסרסת, גם אם לא הראתה סימנים כלשהם בכיוון הזה".

• תיאוריית הבילבול. ג'ואן רוברטסון קרוס:

„באורח בסיסי, גברים ונשים מכינים זה את זו בדרכים שונות. הם משתמשים במילים שונות, חושבים אחרת, שונים ביולוגית והתנהגותית. גברים מבולבלים לגבי זהותם, ולגבי מה שאסור להם לעשות".

• תיאוריית תחושת הגבר האמיתי. הרב גולדברג, מחבר „הסיכונים להיות גבר":

„איזה רגשות, דחפים וצרכים הזכר בולם? התשובה היא, כנראה, את כולם. כמעט מינקות מלמדים אותו לשלוט בביטוי הרגשות והצרכים, אשר מתנגשים בדימוי הגבר המבצע, המשיג. במילים אחרות, במישור הריגשי החיברות שלו מבוסס על 'אל...אל'".

• תיאוריית ההבדל הבסיסי. רוברט רגייני, מחבר המאמר „האמת אינה פשוטה":

„למרות המאמצים המוגברים להציג את הגברים והנשים כדומים, קיימים ביניהם הבדלים אמיתיים ומוחשיים. נשים יותר רגשניות. זקוקות יותר לאינטימיות, יש להן יותר קישרי חברות עם אחרים מהמין שלהן, והן יותר פתוחות. הגברים שונים. הם משוחחים על דברים, לא על רגשות".

• תיאוריית הבילוון או ההבהרה. הצורך הנורמלי של גבר להיות קרוב לאשה מתערבב בפחד שמא היא עלולה להכחיד אותו ריגשית. מסתתרת בגבר הרגשה, שאם יאהב אשה, יהיה לה אחר־כך כוח לפגוע בו, לשלול ממנו דברים, לבלוע אותו ולזנות אותו.

כמה שהוא מרגיז

זוהי רק רשימה חלקית של הדברים המסוגלים להוציא את דעתה, בהתנהגותו:

• כשהוא מותח עליך ביקורת ומשפיל אותך בנוכחות אחרים.

• כשהוא מזמין אותך, ומבלה את הערב בדיבורים על עצמו.

• כשהוא משתמש בכינויי חיבה ופטרונות אל נשים הנמצאות איתו בקישרי עבודה, כגון מותק, חמודה, בובה.

• כשהוא בטוח שבכלל לא מתפקידו להציע עזרה בעבודות־הבית, ועושה משהו רק לאחר שמבקשים ממנו.

• כאשר הוא מצפה ממך שתשרתי אותו, תבשלי את כל ארוחותיו, תאספי את בגדיו ותארגני את הבילויים של שניכם.

• כשבל תלהבותו מצטננת לאחר שקיים איתך יחסי מין.

• כשהוא סבור שהנישואין הם מלכודת.

• כאשר הוא מתכנן את שעות הפנאי שלו, בלי להתחשב כלל איך היית את רוצה לבלותן.

• כאשר הוא משוחח עליך בגינות וליגלוג עם ידידים.

• כאשר הוא מצדיק סטנדרטים כפולים בהתנהגות: מה שמותר לו אסור לך וכו'.

• כאשר הוא מתחמק בכל יכולתו מלדון בבעיות המתעוררות במערכת היחסים שלכם.

• כאשר הוא לא מתחשב בתשוקותיך המיניות, וכשאת מסרבת ליוזמותיו, הוא עדיין סבור שאת מתכוונת לומר כן.

• כאשר הוא לא מבין מדוע את לא מסתפקת בעבודות הבית ובלשרת אותו וגם רוצה לפתח קריירה משלך.

• כאשר הוא נמצא בחברתך ומצביע על נשים אחרות המושכות אותו.

• כאשר הוא מבטיח להתקשר ולא מקיים את ההבטחה.

• כאשר הוא מחליט לסיים את היחסים ביניכם, בלי לומר מדוע.

[illegible]

הישראלי עמוס עודפי הקילוגרמים לא איחר לגלות את חוות ההרזיה הזולות של יוגוסלביה • במחירים של הגוש המיזרחי הוא זוכה שם במנות בריאות ודיאטה גדושות בסטייל מערבי • החבילה כוללת קלוריות במשורה, מים מינרליים לשתיה ולרחצה, עיסויים, טיולים באוויר הרים

מאת דבורה נמיר

היוגוסלבים מצאו עצה: המצב הכלכלי אצלם גרוע, האינפלציה דוהרת. הצעירים בורחים למערב אירופה, אין מספיק דולרים. כך באו לעולם חוות הבריאות היוגוסלביות.

ביקרנו בשתי חוות הרזיה חרשות, בחבל סלובאניה, השוכנות במלונות באתרי־מרפא גדולים כמו צ'אטז ורוגשקה.

עיסקת החבילה להרזייה כוללת מינימום שהייה של 15 ימים (14 לילות). המחיר הממוצע ליום לאדם בחדר זוגי הוא כ־40 דולר ליום, בהתאם למלון בו שוהים. בתמורה מקבלים האורחים שלוש ארוחות־דיאטה, מותאמות לכל מבריא אישית, בתוספת ויטמינים ומינרלים. יש במקום פיקוח רפואי.

הפינוקים המקומיים כוללים שחייה בבריכות מינרליות, מיני־גולף, טניס ושאר פעילויות ספורטיביות. חיים במישטר נוקשה, הולכים כל יום כמה קילומטרים בשבילי ההרים, מתעמלים, מקבלים עיסויים, מתנזרים מהרבה הנאות בחיים, ומצליחים לרדת במישקל.

מצ'אטג שביוגוסלביה הבאנו כמה מירשמי דיאטה. אפשר לנסות, בתוספת ספורט ויעוץ רפואי.

ריאטה של 800 קלוריות

ארוחת בוקר: תה עם לימון, 1 אגמון (100 קלוריות), 100 גרם חלב (65 קלוריות).

ארוחת עשר: 150 גרם פירות (90 קלוריות).

ארוחת צהרים: מרק צח, 200 גרם סלט (36 קלוריות), 180 גרם דג בגריל (176 קלוריות), 200 גרם שעועית ירוקה (76 קלוריות).

ארוחת ארבע: 1 אגמון (100 קלוריות).

ארוחת ערב: 1 ביצה (80 קלוריות), 200 גרם סלט ירקות (36 קלוריות), 100 גרם סלט כרובית (25 קלוריות), תה עם לימון.

ארוחת לילה: 1 אגמון (100 קלוריות).

אבקת אגמון היא תערובת, הכוללת את כל אבות המזון, הוויטמינים והמינרלים הדרושים בתפריט דל כל כך. האבקה הכרחית, ואת הדיאטה מותר לעשות במשך שלושה שבועות לכל היותר. שימו לב: הדיאטה אינה כוללת לחם ולא פחמימות עמילנים, ואין בה כלל בשר או עוף.

על אותו בסיס מרכיבים דיאטה של 1000 קלוריות. צריך להוסיף פרוסת לחם חי בבוקר (65 קלוריות), 2 פרוסות נקניק סלמי דל־שומן (132 קלוריות), ו־50 גרם תפוחי־אדמה עם 200 גרם סלרי בצהרים (88 קלוריות). ארוחת הערב אינה משתנה.

מי שמעוניין בדיאטה של 1200 קלוריות, מוסיף בבוקר 200 גרם יוגורט דל־שומן (130 קלוריות), עוד פרוסת לחם חי בצהרים (65 קלוריות) וגם מרק ירקות. עדיין אין זכר לבשר. במקום מנת אגמון אחר הצהריים או בבוקר, מקבלים תוספת פירות.

להרזייה נעימה, וכדי להרוג 3־4 שעות ביום, יכולות הנשים באתר בצ'אטז, להוסיף לעצמן במהלך השבועיים תוכנית טיפוח חן. התוכנית מתבצעת במכון חדש, מצוייד בציוד מערבי חדיש להמסת שומנים, ומחיר החבילה – כולל ההרזיה – 175 דולר לשבוע.

שוחרת החן זוכה, כתוספת להתעמלות ושחיה, בשני טיפולי יופי כל יום. אחד הטיפולים כולל עיסוי־גוף עם עיסוי מלא רגיל, ופעם עיסוי־גוף לזירוז פעילות בלוטות הלימפה, או טיפול להמסת הצלוליטיס. במרכז זוכות הנשים מדי ביום בטיפולים קוסמטיים בפנים, הכוללים עיסויים, מסיכות וכו'. הכל בתכשירים טבעיים, על בסיס חומרי לחות ומינרלים.

מצ'אטז יצאנו להעיף מבט באתר ברוגשקה, מרחק שעה נסיעה מזגרב, ומצאנו עולם אחר של דיאטות והרזייה. כאן מעניקים פחות פינוקי־גוף, ושמים דגש רב יותר על ההיבט הרפואי. אפשר לקבל טיפול בבעיות כמו השמנה בגיל מעבר, מחלות דרכי־עיכול, אולקוסים, אבני־מרה, מחלות כבד, שומני־דם ולחץ־דם, בעיות חילוף חומרים, וכן לזכות בגמילה מאלכוהול ומעישון.

ההרזייה בחוות־הבריאות ברוגשקה מבוססת על ייחודו של האתר. האורחים שותים שם מים מינרליים ממעיינות המגנזיום המקומיים, המכילים מינרל משתן ומשלשל. המים כאן מכילים את האחוז הנמוך ביותר בעולם של מליחות, לפיכך הם מומלצים ביותר, אם כי רצוי להיוועץ ברופא. יש לשתות 3 עד 9 כוסות ליום, לשיפור מערכת העיכול ולייעילות ההרזיה.

הדיאטות כאן עשירות, מעניינות ומגוונות. גם כאן נקבעת הדיאטה האישית לאחר בדיקות רפואיות. להלן שתי תוכניות הרזייה, האחת מקורה בשבדיה והאחרת בארה"ב. אין לנסות אותן ללא אישור רפואי.

הדיאטה השבדית כוללת 600 קלוריות. התפריט מיועד לשבוע, והוא שונה במיקצת בכל יום. ארוחת הבוקר אחידה: כוס מרקפירות (ליפתן), תה או קפה, עם חלב רזה, ללא סוכר. ארוחת הצהרים מתחילה בכל יום במרק בשר צח, ללא שומן. היא כוללת סוגים שונים של ירקות מאודים, כמו כרובית, כרוב, גזר, סלק, פטריות וסלק והרבה חסה. שלוש פעמים בשבוע אוכלים דג בגריל, ובשאר הימים אספקת החלבונים היא מחצי כוס חלב כחוש.

ארוחת ערב משתנה בכל יום. ביום הראשון אוכלים חצי אשכולית, ירקות, מנת בשר עגל מאודה, ותה צמחי. ביום השני – רג, ירקות מאודים ופרי. ביום השלישי – רק 50 גרם תפוחי אדמה מבושלים, תרד ופרי. ביום הרביעי – מנת בשר מאודה, סלט ירקות, ירקות מבושלים ופרי. ביום החמישי חוזר תפריט הדגים, וביום השישי והאחרון אוכלים כדורי־בשר ברוטב, עם סלט ופרי, זהו. אין תוספות של אבקות ויטמינים ומינרלים.

אם רוצים להעלות את כמות הקלוריות בדיאטה שבדית זו ל־1000, מוסיפים לה, לאחר הירידה במישקל בשבוע הראשון, 2 פרוסות לחם חי ליום, ובבוקר אוכלים יוגורט, גבינה כחושה, או חלבון מ־2 פרוסות נקניק דל־שומן. מובן שצריכים להמשיך לשתות מי מגנזיום, 15 עד 30 דקות לפני האוכל, ואם הרופא חושב שצריך – גם אחרי האוכל. הדרך לבירוייה הומה תמיד אנשים. עניין השתייה הופך כאן לנושא מדובר מאוד.

אך הלהיט בחוות הבריאות של רוגשקה, משום מה, היא „דיאטת מאיו־קליניק". זוהי דיאטה להרזייה מהירה, מארה"ב, ומותר להתמיד בה רק במשך שבועיים, ורק עם אישור רפואי. במערב היא מכונה דיאטת ביצים.

יום ראשון: בארוחת־בוקר – שלוש ביצים עם חצי אשכולית וקפה צמחי (ללא קפאין). בצהרים – שלוש ביצים, עגבניה וקפה כנ"ל. בערב – שלוש ביצים, סלט ירקות חי ופרוסת טוסט מלחם חי.

יום שני: בבוקר שתי ביצים, חצי אשכולית, קפה. בצהרים 2־3 ביצים, תרד, עגבניה, חצי אשכולית וקפה. ובערב – שניצל, זיתים וסלט חסה. לא נורא.

יום שלישי: ארוחת בוקר כמו ביום השני. בצהרים –1־2 ביצים, עגבניה, כרובית, קפה. בערב – שתי קציצות בקר, מלפפון ועגבניה.

יום רביעי: ארוחת בוקר כנ"ל. ארוחת צהרים – כמו ביום השני, ובערב – 2־3 ביצים, תרד, סלט וטוסט.

יום חמישי: ארוחת בוקר כמו ביום הקודם. צהרים – 2 ביצים, מנת כרוב מאודה, קפה. בערב – דג מאודה וסלט ירקות.

יום שישי: ארוחת בוקר כנ"ל. צהרים – 2 ביצים, תרד, קפה. בערב – שניצל גדול, מלפפונים, עגבניה, קפה.

יום שביעי: ארוחת בוקר כנ"ל. צהרים – רבע עוף קר, עם עגבניה, קניידל מקמח תירס, סלט ירקות וקפה או תה. בערב – מנת כבד בקר צלוי, עגבניה, תה או קפה. זהו.

הרופאים ברוגשקה והדיאטנית הראשית שעמם שוחחנו הבטיחו, שבדיאטת הביצים של „מאיו" מורידים במישקל, לאחר שבועיים, בין 6 ל־10 קילוגרמים. לצורך זה יש לעסוק בפעילות גופנית מכל סוג שהוא, במשך שעה אחת לפחות מדי יום, ולשתות את מי המגנזיום הטבעיים.

ידיעות אחרונות בשיתוף עם **ספרי־חמד**
מציעים את
האנציקלופדיה של גוף האדם

★ 10 כרכים
★ העורך הרפואי: פרופ' יהודה שינפלד, והפקולטה לרפואה בבאר־שבע.
★ האנציקלופדיה לנוער וגם למבוגרים היא. עדכנית ומרתקת בעזרת איורים מרהיבים.
★ מחירה – 150.– ש"ח = 25 ש"ח×6 תשלומים ראשון ביום ההזמנה או 135.– ש"ח במזומן.

שלח נא את הספח או טלפן ומסור את פרטי כרטיס האשראי שלך ל־ 03-621064, 621065 והאנציקלופדיה תשלח אליך בדואר.

לכב' ידיעות אחרונות ת.ד. 37744 תל־אביב 61376
הנני מזמין בזה את „האנציקלופדיה של גוף האדם"
לפי ההוראות/ההתאות בסך ______ ש"ח.

השם | הכתובת | מיקוד | טלפון

השבוע בשקם

שקם — לשרות מגיני העם

26–31.8.87

קניה עם בטחון

מזגני אויר זהר
ב־8 תשלומים שווים
ללא ריבית

קנו היום - שלמו ב־1.10.87

לחברי מועדון שקם
החל מ־50 ש"ח
לזכאי הקניה החל מ־80 ש"ח

קניה נוחה בשעות הערב
חנויות "שקם"
בחיפה, אשדוד, נתניה,
א.גבירול, ראשל"צ, טבריה ואשקלון
פתוחות עד השעה 20.00
חנות "שקם" בקניון פתוחה
יום יום עד שעה 22.00
ק. מוצקין עד שעה 21.00
באר - שבע פתוחה
ביום ה' עד חצות

ימים אחרונים למבצעי שקם הגדולים:

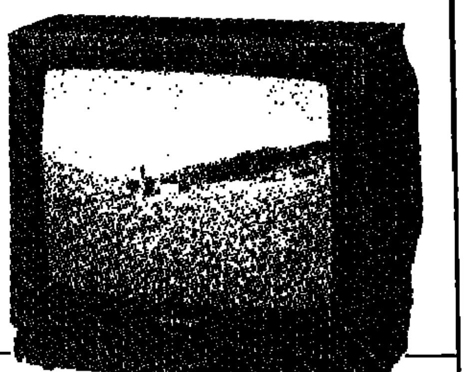

טלויזיה
שרפ 16"
10×201.-

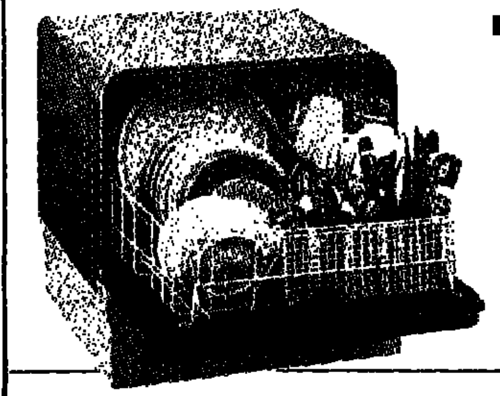

מדיח כלים
אמקור
PONY
3×330.-

ווקמן טייפ היטאצ'י
10 × 20.40

"כיתן"
במבצע יצרן
החל מ־20% הנחה
על כל מיגוון המוצרים

מבצע יצרן
"מולט"
20% הנחה על כל
מוצרי הנייר האיכותיים

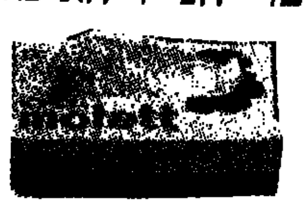

מבצע "יכין"
25%–30% הנחה

חגיגת פרסים
עם "תלמה"
קנו 5 מוצרים של תלמה ותקבלו בקופה את הכרטיס לחג
גרדו את החלק השמאלי ותוכלו לזכות בפרס מיידי.
את החלק השני תלשו, השלימו את הסיסמא
"חגיגת פרסים עם ___ קונים וזכים",
מלאו את הפרטים ושימו בתיבת ההגרלות.

כל קניה ב"שקם" עם "ישראכרט" מ־60 ש"ח מקנה השתתפות בהגרלה
פרטים בחנויות

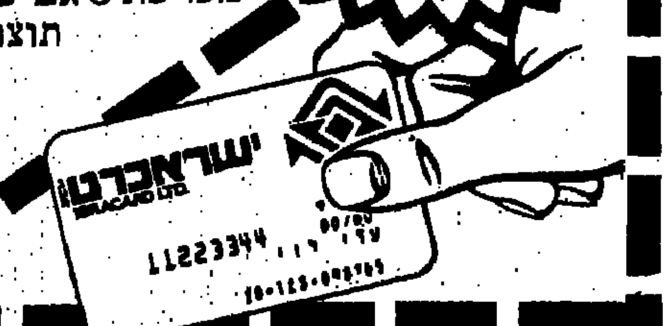

מערכת 3 גביעים ליין
תוצרת איטליה
רק 5.–
מערכת 3 גביעים ללפתן
תוצרת איטליה
רק 5.–

קומקום
אמאיל
תוצרת BEKA גרמניה
רק 25.–

קערה
לפירות על רגל
תוצרת איטליה
רק 8.50

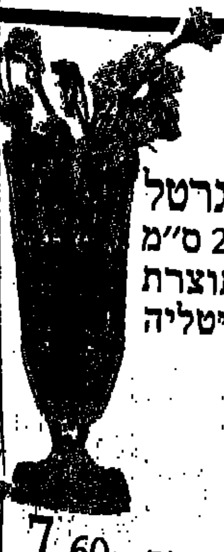

אגרטל
27 ס"מ
תוצרת
איטליה
רק 7.60

הרשת המובילה בישראל

חוזרים לבית הספר

רשת א'
בשקם

20 מחברות
40 דף
רק 7.–

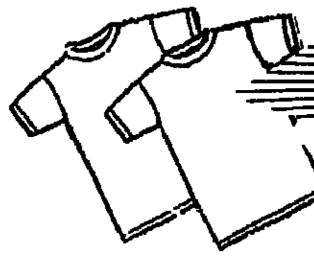

חולצת טי לילדים
"תפרון"
רק 5.93

גרבי ספורט
סברינה
רק 2.99

נעלי ספורט חצאיות
מעור תוצ. איטליה
רק 42.25

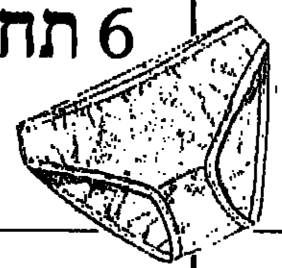

6 תחתונים בקופסא
לילדים "תפרון"
רק 21.99

חולצת דיאולן
לבית הספר "ברוך"
רק 17.52

2 מפיות "בתאבון"
"רומנטקס"
רק 2.76

חולצת טריקו
לבית הספר "גלי"
רק 11.12

מכשירי כתיבה... מחשבים... ילקוטים... שולחנות כתיבה...
מנורות שולחן... כוננויות... ועוד... ועוד...

מערכת
ספלים לבירה
תוצרת איטליה
רק 5.–

מערכת
3 סירים
שקוף. תוצרת צרפת
רק 20.–

מערכת
3 צנצנות מקושטות
½ ליטר. תוצרת צרפת
רק 9.50

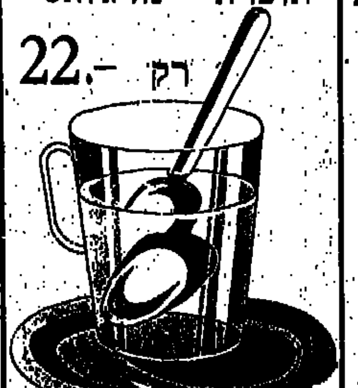

מערכת
6 כוסות לתה
תוצרת "יינה־גלאס"
רק 22.–

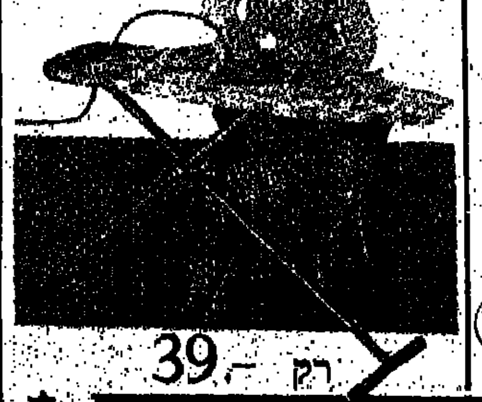

קרש גיהוץ
תוצרת
"קראוזה"
גרמניה
רק 39.–

הרשת המובילה בישראל

גם היא באצילים

בשנות ה־30' היא הציעה לחפוף את השיער בשמפניה ולהפוך את הפרווה למעיל רחצה ● בשנות ה־80' היא עדיין נחשבת לכוהנת הגדולה של האופנה באמריקה ● דיאנה וורילנד, חברה של ננסי רייגן ובנסי בלומינגדייל, יועצת לאגף האופנה במוזיאון המטרופוליטן בניו־יורק, מארגנת תערוכות שידידים כמו סן־לורן או ראלף לורן, לא מפסידים מהן ● בספר „מכירת תרבות", תוקפת המחברת, דבורה סילברמן, את שיטותיה של האשה, שהטביעה את חותמה על האופנה של המאה הנוכחית ● עם הפנים לאצולת הממון והפוליטיקה

מאת נורית בת־יער

שני דגמים של ראלף לורן, מתוך התערוכה „אדם וסוסו", שנערכה במוזיאון המטרופוליטן בניו־יורק ואורגנה ע"י דיאנה וורילנד.

מדוע שלא תחפפי את שיער ילדך הבלונדיני בשמפניה? למה שלא תסבי את מעיל פרוות הארמין הישן שלך לחלוק רחצה?... זה היה סוג העצות שפירסמו את דיאנה ורילנד בראשית דרכה בירחון האופנה האמריקני „הרפר'ס באזאר", אשר בו עבדה כעורכת אופנה משנת 1937.

27 שנותיה ב„באזאר", שלאחריהן כיהנה במשך עשר שנים כעורכת הראשית של ה„ווג" – הפכו אותה לאגדה מהלכת. בעשור וחצי האחרונים, מאז 1972, קצרה תהילה בתפקיד יועצת אגף התלבושות של המוזיאון מטרופוליטן בניו־יורק. הפתיחות החגיגיות של תערוכות התלבושות שערכה שם, הפכו לאירוע החברתי של השנה, בעיקר מאז 1980.

תמורת השתתפות בארוחת־הערב המפוארת של ערב פתיחת תערוכות כמו „אשת המאה ה־18", „הודו המלכותית", „אדם וסוסו" ו„25 שנה לסן־לורן" – 900 איש היו מוכנים לשלם 750 דולר. 1200 איש שילמו 125 דולר בדמי כניסה למסיבת הדיסקו שנערכה בשעה מאוחרת יותר של ערב גאלה כזה.

דיאנה ורילנד גם כתבה שני ספרים שהפכו לרבי־מכר מיידיים. האחד „אלור" (קסם), והשני אוטוביוגראפי, „די.וי." (ראשי התיבות של שמה).

עתה, כשהכוהנת הגדולה של האופנה נחה על זרי הדפנה – מישהי החליטה לרדת עליה. דבורה סילברמן, מרצה לתולדות תרבות אירופה באוניברסיטת קליפורניה בלוס־אנג'לס, חיברה ספר, „מכירת תרבות", שבו היא מנתחת את אישיותה ותערוכותיה של דיאנה ורילנד מזווית ראייה חדשה.

סילברמן, בעלת תואר דוקטור מאוניברסיטת פרינסטון, מציגה את ורילנד כחסרת כל השכלה רשמית, כיצור הנוטה לערבב דמיון ומציאות.

סילברמן מוחה נגד מיסחור תערוכות המטרופוליטן, שבין היתר, בא לידי ביטוי באירועי מכירה מיוחדים ב„בלומינגדייל'ס", ותוך הדגשת החברות המיוחדת הקיימת בין ננסי רייגן, בנסי בלומינגדייל ודיאנה ורילנד. ואם בזאת לא די, היא אף מציגה את ורילנד כבעלת נטיות סאדיסטיות.

סילברמן טוענת בספרה כי תערוכות המטרופוליטן לא הועמדו על־פי מפתח כרונולוגי־היסטורי. יתירה מזאת,

בתערוכה „אדם וסוסו" שערכה ורילנד, ושמומנה בידי רלף לורן - הקשר בין מוזיאונים לתורמיהם, והשאיפה לסטאטוס ולהכרה חברתית - קיבלו ממד חדש שלא היה דוגמתו

כמי שפעילותה בתחום האופנה נועדה להעלות על נס את קיומה של קבוצה קטנה של אנשי ממון, המתיימרים להיות אצולה. המסגרת מצביעה על זיקה בין הרגש על תאורת האריסטוקרטית בתערוכות המוזיאון של ורילנד לבין היקף רכישות המלתחה המלכותית של ננסי רייגן (רק על מלתחת חגיגות ההשבעה השנייה של רייגן לנשיא – הוציאה ננסי 85 אלף דולר). זאת, על רקע הקיצוצים המפליגים של הנשיא רייגן בתקציבי תוכניות הרווחה.

בתערוכת „אשת המאה ה־18" הדגש הושם על מאדם די בארי, מאדאם דה פומפדור ומארי אנטואנט, נשים ומאהבות של מלכים. הללו תוארו על־ידי ורילנד כ„מעטים בעלי המזל שחלמו, חיו ורקדו באחת התקופות המפוארות ביותר בהיסטוריה". על־פי ורילנד „היתה זו מאה שפרצה כמו שושנה ומיצתה עצמה בעושר" וזה „קרוב מאד לצורה בה אנו חיים כיום".

מהעובדה שמדובר בעשורים שקדמו למהפיכה הצרפתית, שבמהלכם היה

מדיניותו הסוציאלית של רייגן. זו האחרונה הגיעה, לדבריה, לשיאה, עשרה ימים לאחר פתיחת התערוכה, כאשר אדווין מיז, אז יועצו של רייגן, התייחס „בחוצפה ובאכזריות לבעיות הרעב בארה"ב, שהתרבו כתוצאה מקיצוצי תקציב הרווחה של ממשל רייגן."

מיז טען שבעיות העוני הן „רק סיפורים" ושלא ניתן לאמת את הדו"ח בנושא זה. הערה זו יכלה לצאת גם משפתיה הצוננות בקרה של בובת סאן לורן, טוענת סילברמן.

על הממד המסחרי המתלווה לתערוכותיה של ורילנד במוזיאון המטרופוליטן, אומרת סילברמן, שתערוכת סן לורן היתה, יותר מכל, מסע פירסום לתפירה העילית הצרפתית ופרוייקט שהאדיר את האשה כאובייקט אמנותי המתייחס לחיים כאל סיבוב בלתי־פוסק של החלפת דגמי פאר. המיסחור השתקף גם בתערוכת „בגדי האימפריה הסינית (1980) שבאמצעותה תירגמה ורילנד לתרבות גבוהה את מסע המכירות של „בלומינגדייל'ס". בתערוכה „אדם וסוסו" שמומנה בידי רלף לורן – הקשר בין מוזיאונים לתורמיהם, המוזן על־ידי השאיפה לסטאטוס חברתי והענקת לגיטימציה לעושר – קיבל ממד חדש שלא היה דוגמתו.

בתמורה ל־350 אלף הדולר שרלף לורן תרם – הסכים המוזיאון לחבר את

סן לורן בתערוכה. מה לא עושים למען ידידים.

שמו ואת הלוגו של לורן לכל דבר, מהפוסטר וההזמנות לתערוכה, עבור לקטלוג, ולקירות התערוכה עצמה. לורן גם היה המלווה של וורילנד לנשף

סן־לורן, קיץ 1967. מתוך התערוכה הרטרוספקטיבית במטרופוליטן.

הפאר האופנתי מטרה לחיצי ביקורת פוליטית – התעלמה ורילנד לחלוטין. גם בתערוכה „25 שנה לאיב סן לורן" הושם דגש על דגמי האצולה. על יצירות שעוצבו בהזמנה עבור פולין דה רוטשילד, גברת אדגר קרייסלר, וורילנד עצמה. למרות שסן לורן יצר גם דגמים מוכנים – ורילנד בחרה להציג את דגמי התפירה־העילית בלבד.

בדרכה, כופפה את האמת ההיסטורית לפי צרכיה. כתבה בקטלוג שהנשים עוקבות אחר תכתיבי סאן לורן תוך שהיא מתעלמת מכך שהוא זה שעקב והיה קשוב לשינויים בערכים ובציפיות הציבור. כמו־כן התעלמה ורילנד מהיותו אחד הראשונים שהגיבו באוספיהם לתרבות־הנגד, כשעיצב ב־1960 את אוסף ה„ביטניק שיק", ומכך שאוסף „הצבא־הצי" שלו תיכנן בשעתו בהשפעת תלבושות משתתפי התקוממות הסטודנטים בפאריז של 1968.

צורת העמדת תערוכת סאן לורן בידי ורילנד – תורגמה על־ידי דבורה סילברמן להפניית עורף לעניים. ורילנד, לא זו בלבד שבחרה להציג אחדים מהדגמים על רקע ציורים מהתקופה הכחולה של פיקאסו, היא גם העמידה אחת מהבובות כשגבה מופנה לציור „הנערה המגהצת".

סילברמן מותחת קווים מקבילים בין הזלזול במעוטי היכולת המופגן בהעמדה המוזיאלית של תערוכת סן לורן, לבין

הגאלה. קשה להאמין, אך מסתבר שגם לרכישת מסעדת „מקסים" על־ידי פייר קארדן – יש קשר לתערוכה שהתקיימה במוזיאון. המסעדה הפאריזאית המעוצבת בסגנון ה„בל אפוק" (1890–1914), נרכשה בידי קארדן לקראת פתיחת תערוכת ה„בל אפוק" במטרופוליטן בדצמבר 1982. בפירסום המסעדה שולבו סמלים ויזואליים זהים לאלה של התערוכה במטרופוליטן. שנה לאחר נעילת תערוכת ה„בל אפוק" הושקו בושם, תכשיטים וחפצי עור בשם „מקסים".

גם אופנת ה„באסטל" של העכוז המוגבה, בנוסח המאה שעברה – המזוהה כיום עם כריסטיאן לאקרואה – מקורה בתערוכת ה„בל אפוק". תחילה נראתה בארה"ב בדגמי 1983. ב־1985 אומצה בידי קארל לאגרפלד עבור בית שאנל בפאריז.

דיאנה וורילנד נולדה כדיאנה הופמן דאלזיאל, בשנת 1906, אך עם הסטטוס המיוחד לו היא זוכה כיום – אין לגילה הכרונולוגי כל משמעות. היא נולדה בפאריז כאזרחית בריטית לאב בריטי ואם אמריקנית. עם נישואיה בשנות ה־20 המוקדמות לבנקאי אמריקני, ריד ורילנד, הפכה לאזרחית אמריקנית. תריסר שנותיה הראשונות כאשה נשואה, עברו עליה בלונדון ובלוזאן.

ורילנד היא אחד השרידים האחרונים של תקופה, בה העשירים היו מוקפים במשרתים והנשים בילו את כל זמנן בתיכנון מלתחתן. לדבריה, אף אחד לא חי חיים נפלאים כשלה. היא הסתופפה בחברת מפורסמים כמו דיאגילב וניז'ינסקי, בלאנסייגה וג'וזפין בייקר, עלי חאן וריטה הייוורת, גרטה גארבו וג'קי אונסיס. כשניהלה פעם חנות לבנים – ידעה מתי וואליס סימפסון תיכננה את שהייתה הלילית הראשונה עם הנסיך מוולס. וואליס בחרה בבוטיק הזה את כותנות הלילה ולבני המשי שלה.

חייה, במשך 46 שנים עם בעלה ריד, מוגדרים על־ידה כחופשה נצחית וכחלום של יופי. הם נהגו לנסוע למקומות בלתי צפויים כטוניס, באווריה, בודפסט, קפרי ואנטיב.

בילדותה כינתה אותה אימה „המפלצת המכוערת הקטנה". בספרה האוטוביוגראפי „די.וי." היא מגלה כי נפגעה מכך, שבימים אשר קדמו לנישואיה – פורסמה בעיתונים אחת מפרשיות האהבים הרבות של אימה. לדבריה, איש מהמוזמנים למסיבת כלולותיה לא הגיע. אימה פשוט שכחה לשלוח את ההזמנות.

גם חייה המקצועיים, שהחלו ב־1937, כאשר עורכת ה„באזאר" התרשמה מהופעתה המסוגננת בנשף, והציעה לה לכתוב ל„באזאר" – לא היו רצופים בהישגים בלבד. עבודתה ב„ווג" כעורכת המישנה, ולאחר מכן כעורכת הראשית, החלה ב־1963 והסתיימה ב־1972, כאשר הכנסות הירחון ירדו לשפל חסר תקדים והיא פוטרה.

כיום ממעטת ורילנד להיפגש עם אנשים. בשיחה עם מריאנה סטורדזה סיפרה כי לדעתה, „עולם האופנה כיום אינו מגיע לקרסולי זה של שנות ה־20', ה־30' וה־40'. היו אז אנשים כמו שאנל, בלאנסייגה ושיאפרלי. לכולם היו משרתות, כך שכולם נראו נפלא. כיום יש לאנשים כסף רב, אבל אין הם יודעים מה לעשות בו". ורילנד סבורה כי „איבדנו את האישיות והייחוד שלנו, משום שאיננו מקדישים די זמן כדי להיראות מיוחדים או שונים. לאיש לא איכפת כיום, איך מונחת החצאית. אין שפים פרטיים גדולים. גם לא שירותי ניקוי יבש ראויים לשמם."

„מה שלא בסדר באופנה כיום הוא, שאין לוקחים יותר סיכונים, ואיני מבינה מדוע", טוענת ורילנד. „אנשים אומרים: איני מסוגל ללבוש את זה או את זה, מתפחד לראות מה יעשו האנשים סביבנו. תמצית ההופעה האלגנטית", אמרה לסטורדזה, „הוא בר ג'רסי. זהו הדבר האלגנטי ביותר עלי אדמות".

ורילנד רואה עצמה כחלוצה בעולם האופנה: „חושבני שהייתי האדם הראשון שלבש סוודר עם צווארון הדוק או חליפת עסקים. לפני 50 שנה הסתובבתי

דיאנה וורילנד. דגמים לעשירים

באפודות גולף, זמן רב לפני שמישהו שמע בכלל על נשות קריירה."

בספר „אלור" שיצא לאור ב־1980, וזכה ב־1982 בפרס הנשף השנתי של רודיאו־דרייב בלוס־אנג'לס (הרחוב בו רכשה ננסי רייגן את מלתחת חגיגות ההשבעה הראשונה) – לא חוסכת ורילנד את שיבטה מדמויות מפורסמות שהכירה.

ב„אלור" מודה וורילנד, שהאצולה־מלידה חלפה מהעולם, ושניתן לטפח אצילות־נפש באמצעות סיגנון וטעם המתבטאים באלגנטיות וב„אלור" (קסם מפתה ומצודד־לב). בניגוד לאופנה שהיא בת־חלוף, האלגנטיות מוגדרת כאיכות הקיימת אצל בעלי חיים מסויימים. איילות, למשל. גם נשים כמו אודרי הפבורן. „אלגנטיות היא סירוב", מפרשת ורילנד בהזדמנות אחרת.

על־פי דבורה סילברמן, לקביעה הזאת יש השלכות מיניות וחברתיות. כראייה היא מביאה פנינה אחרת של ורילנד: „אסור לנו לפחוד מסנוביזם, מאבסורד ומלוקסוס". כנראה גם לא מאנטישמיות. באחד ממדורי ה„למה שלא" ב„באזאר", הציעה ורילנד: „מדוע שלא תחשפי כרכיים ותגרבי גרביים לבנים סרוגים ארוכים, כמו שיוניטי מיטפורד גורבת, כשהיא שותה תה עם היטלר בקרלטון במינכן?"

ב„אלור" מספרת ורילנד על כך, שבשנות ה־30' ציחקקה עם רופא גרמני על נושא רצח המוני. סילברמן טוענת שוורילנד מוקסמת מאלימות, רצח וסדיזם. בספרה האוטוביוגראפי „די.וי." מספרת ורילנד שפעם דרכה על שלושה

גברים שותתי־דם שהיו שרועים על מדרגות הכניסה למועדון לילה. ושביום החופש של אומנת ילדיה – נהגה לקחת את בניה ל„מאדאם טיסו", לצפות בעריפת ראשים.

הסאדיזם שלה בא לידי ביטוי, סבורה סילברמן, גם בעבודתה. היא מצטטת את ורילנד שאמרה: „לעמד תמונה יפה בצורה יפה, זה משעמם" והעדיפה תמונות חתוכות, תצלומי ידיים ורגליים של דוגמניות שונות הפזורים על־פני העמוד. בשנות ה־60' פירסם ה„ווג" גם תצלומים ללא ראש.

על אדישותה לסבל מלמך, לפי הספר „מכירת תרבות", גם המקרה הבא. אחת התגליות שפירסמו את ה„באזאר" בימיה של ורילנד היה סנדל האצבע עם רצועה אחת בין שתי האצבעות הראשונות. ורילנד העתיקה את הדוגמה מסנדל שראתה במוזיאון הנאפוסים

בפומפיי, שלתוכו נכנסה בסיועו של חבר ממשלת מוסוליני. הסנדל אומץ מתמונת אשה בסצינת אהבה עם העבד שלה. את הסנדל נעל העבד. על־פי סילברסטיין, המוזיאון כולל ציורי קיר

המשחזרים את זוועת מעלליותיהם של אנשים, דקה וחצי לאחר התפרצות הר־געש. ובכל הסצינה הזו של הגופות המתענים, מה קלטה עינה של ורילנד? את הזוג המתעלס ואת הסנדל..."

סאטן בפרחים ובפסים. אנגליה, 1770. מתוך התערוכה „אשת המאה ה־18", במטרופוליטן.

מוסף קורא ידיעות אחרונות
טיולים בסגנון אחר עם מדריכי החברה הגאוגרפית.
פרטים והרשמה: החברה הגיאוגרפית לטיולים בע"מ רח' טבריה 8 (בורשוב 37) ת"א, טל' 294113

טורקיה
מערב תורכיה 15 יום
יציאה: 2.8, 26.8, 11.9, 18.9, 25.9, 30.9, 2.10, 16.10
מזרח תורכיה 15 יום. יציאה: 14.9
תורכיה סביב סביב 19 יום. יציאה: 13.9, 20.9

מרכז אמריקה
מכסיקו בליז וגואטמלה
31 יום
יציאה: 20.11.87

דרום מזרח אסיה
בורמה, תאילנד והפיליפינים.
המוכר והנסתר שבניבכי המזרח. 30 יום
אוקטובר 87, ינואר 88

פולין והונגריה
נתוודע אל עברן המפואר של הקהילות היהודיות.
הצצה אל מעבר לימסך הברזל!
15 יום.
תאריכי יציאה: 19.9, 6.10

מבצע הוזלות ללא תקדים!
לכל הדגמים של צפורני
RIKY LEE
• לקוסמטיקאיות • פרפומריות • בתי מרקחות
טלפן/י וסוכננו יגיע אליך.
ריקי לי רח' היצירה 31 ר"ג 7511532; 03-7511420

הלוח
הי"ם לא מפסיק לצלצל
הכללי

לא מתאימים

דניאלה יקרה

אני בן 24. במשך שנה וחצי היתה לי חברה שאהבתי מאוד. הבעיה היא שהיו בינינו הרבה מריבות. כל פעם שנפרדנו הייתי מבטיח להשתנות והיינו חוזרים זה לזה. אחרי כמה וכמה פרידות היא עזבה אותי ועכשיו מסרבת לחזור. דווקא עכשיו כשאני מרגיש כמה היא חסרה לי, אני בטוח שיכולתי לעשות מאמץ ולהשתנות, אבל היא כבר לא מאמינה לי. כיצד לשכנע אותה?

א.

חשבת פעם על האפשרות שאתם פשוט לא מתאימים? למה לך להשתנות כל כך. הרי בחור בן 24 כבר לא כל כך משתנה. אפשר לעשות מאמץ להתנהג אחרת לזמן קצר, אבל אי־אפשר לשנות פתאום את האופי.

מה דעתך לחפש בחורה שתתאים לך כמו שאתה? כן, אני יודעת שעכשיו קצת קשה לך, אבל אולי זה יותר טוב מאשר לריב כל החיים ולהבטיח הבטחות שקשה לקיים אותן.

סבתא מגזימה

קראתי את תשובתך לסבתא, שבה הצעת לה להתעניין במה שעושה הנכד שלה. גם אני סבתא ואני באמת משתדלת למען נכדי בן ה־13. אני קונה לו מתנות (גם יקרות). אני מכינה לו מאכלים שהוא אוהב ומנסה לשוחח איתו על נושאים בהם הוא מתעניין. למרות כל זאת הוא מבקר אצלי בקושי פעם בשבוע. מה לעשות?

סבתא

זה יפה מאוד שאת משתדלת למען הנכד שלך. הבעיה היחידה שלך, לדעתי, היא שאת מגזימה בצפיות שלך ממנו. ביקור אחד לשבוע נראה לי יפה מאוד. על תשכחי שלילד בן 13 יש המון עיסוקים: בית־ספר, שעורי בית, חברים, טלוויזיה, כדורגל, תחביבים, לפעמים עזרה בבית. אם הוא מוצא זמן לבקר אצלך פעם בשבוע זה נחמד מאוד ואת צריכה להיות מרוצה.

בישול מצחיק

האם זה נכון שכתבת ספר בישול מצחיק? אם כן, איך קוראים לספר ואיפה אפשר להשיג אותו?

דפי המעריץ.

כן, כתבתי ספר בישול. אם הוא מצחיק אתה תחליט לבד. קוראים לספר „מטבח שני חדרים וסלון לא גדול" ואי־אפשר להשיג אותו, רק לקנות אותו. איפה? בחנויות ספרים, לפי מיטב ידיעתי.

בדיוק מקלחת

הגיע אלי אורח בדיוק ברגע שרציתי להתקלח ואומנם כך עשיתי. העירו לי שזה לא היה נימוסי להשאיר את אורח לבד עד שאני מתקלח. מה עדיף, לפי דעתך, להשאיר אורח לבד לכמה דקות או לארח לו חברה כשאני מזיע ומריף ריח.

ישעיהו הירושלמי

אני חושבת שנימוסים טובים הם דבר מאוד חשוב, אבל בחום הנורא הזה, מקלחת נראית לי עוד יותר חשובה. אף בן־אדם נורמאלי לא ייעלב מזה שאתה מבקש סליחה לכמה דקות כדי להתקלח. תספיק לחקשיב לכל הנודניקים שמתחשים בנרות איך להעיר הערות.

איך משיגים

כיצד והיכן אפשר להשיג את „אוגדן הבישול" של זמנים מודרניים?

רחל דישון

כבר עניתי על השאלה הזאת שלוש פעמים והנה עכשיו בפעם הרביעית.

כדי לקבל את אוגדן הבישול צריך לשלוח 5 שקלים למר כצמן, מנהל מחסן ידיעות אחרונות, ת.ד. 109 תל־אביב ולכתוב בפתק שאת רוצה אוגדן ולאן לשלוח אותו. זה הכל.

מתלבשות על חיים משה

(צילום: מנחם עוז)

לאה לופנפלד. בעבר מורה למתמטיקה בתיכון „אליאנס", בהווה תמלילנית מצליחה, סטודנטית לקולנוע באוניברסיטת תל־אביב, וחברה בוועדת הצנזורה לביקורת סרטים.

ללאה שתי בנות, רמית (21) ועינת (26), בוטיקאיות שמלבישות את חיים משה (בתצלום) ואת אבי טולדנו. הרומן עם חיים משה פרח לפני שלוש שנים בפסטיבל לשירי ילדים. חיים שמע את „לאהוב כמו גדול" של לאה, שזכה בביצועו במקום שלישי. השיר סיפר על ילד ביישן שאהב ילדה מכיתתו ולא העז לגלות זאת. רצה לגעת בצמותיה בקצות אצבעותיו ולא העז לגעת. חיים משה אמר: הילד הזה הוא אני. ומאז הם ביחד.

הלכו יחד לקדם־אירוויזיון עם „לחיים" שהולחן בידי טולדנו וזכה במקום שלישי. אחר־כך כתבה עבורו את „כל נדרי", השיר שכבש את לבו של ממלא מקום ראש־הממשלה שמעון פרס. עתה הם עובדים על ארבעה שירים „מאוד מיוחדים", וחושבים על פרוייקט גדול משותף.

לאה כתבה שירים גם על בנותיה עינת ורמית. השיר „איך הרתיחה רמית חלב" שהולחן בידי נורית הירש זכה במקום ראשון בפסטיבל הילדים. להיטים אחרים שלה: „היפו היפי" עם קובי אשרת בביצוע מייק בורשטיין (מקום ראשון); „אברה קדברא" עם משה וילנסקי בביצוע „שוקולד מנטה מסטיק" (מקום שני); „פפה פופאי פופולרי" עם נורית הירש בביצוע מרינה פינגולד שקטף מקום ראשון בפסטיבל בפורטוגל. תקליט זהב.

לא רע בשביל מורה למתמטיקה, מה? וזה עוד לא הכל רשימת הזכיות כוללת גם את ה„איך־שן של סיגל" עם קובי אשרת בביצוע יפה ירקוני (מקום ראשון); את „מלודי" בביצוע „איזולירבנד" (מקום שלישי בקדם־ארוויזיון); ואת „סיבה למסיבה" עם שמואל צ'ייזיק ז"ל. אריאל זילבר שר את „סיבה" – משוכנע שעכשיו צ'ייזיק מלחין את שיריה של יונה וולך ז"ל בגן עדן.

לעומת זאת, רבקה מיכאלי, ישראל גוריון, דורי בן־זאב, ותיקי דיין ייבדלו לחיים ארוכים – היו כוכבי סדרות שלופנפלד כתבה בנושא בטיחות בדרכים לטלוויזיה הלימודית. הללו ייצגו את ישראל בתחרות בינלאומית. עכשיו לאה לופנפלד בעניין של תסריט בלשי, כאילו היסטורי, המתרחש במדבר יהודה. עולם ומלואו. ומה בראש של הבנות שלה? בגדים.

הרעיון היה לייבא מפאריז בגדים בראש צעיר ובמחיר צעיר לא פחות. מה שהן מציעות בבוטיק שלהן, „פיזיק": מערכת של חצאית מיני וחולצה מכותנה העולה 70 שקל בלבד. בסיועו של חיים משה, הרוכש במקום גם דגמים לאשתו, יכלול עתה ההיצע – נוסף לדגמי ספורט – גם בגדי משי מאיטליה בכ־200 שקל. משה, אגב, דלוק במיוחד על חולצות בצבע מישמש כי זה הצבע שהכי הולם לו.

איך אבי טולדנו נכנס לתמונה? עבורו חיברה לאה את „שבוי אהבה". „אני מאוד בררנית בבחירת מבצעי", אומרת לופנפלד. „פעם קיבלתי 39 חום כשזמר מסויים שר את אחד משירי. דברים הבאים מהלב – חייבים להיעשות עם כל הלב".

מאת נורית בת־יער

מועדון קוראי ידיעות אחרונות

בשיתוף עם

אירופה טורס

EUROPA TOURS

מציעים את המבחר הגדול ביותר של

טיולים מודרכים לחו"ל

ארה"ב/קנדה/מקסיקו (סדרות USH/USE)
28/27 יום – יציאה בכל שבוע בימי ד'/ו'

המזרח הרחוק 36/29 יום (סדרות FES/FE)
תאריכי יציאה: ספטמבר: 21, 28, אוקטובר: 8, 22, 29, נובמבר: 5, 12, 19

ספרד ופורטוגל 15 יום (סדרה SP)
תאריכי יציאה:
ספטמבר: 20, אוקטובר: 4, 11

איטליה, שוויצריה, צרפת, הולנד, אנגליה
21 יום (סדרה D)
יציאה כל שבוע – בימי שני

פולין + וינה 12 יום (סדרה P)
תאריכי יציאה:
ספטמבר: 23, אוקטובר: 7

איטליה, שוויצריה, צרפת, אנגליה
18 יום (סדרה E)
יציאה – בימי שני

גרמניה, צרפת, הולנד, אנגליה
14 יום (סדרה FI)
יציאה – בימי רביעי

צרפת, הולנד, אנגליה 11 יום (סדרה PH)
יציאה כל שבוע – בימי חמישי

שוויצריה, צרפת, הולנד, אנגליה
13 יום (סדרה ט)
יציאה כל שבוע – בימי שלישי

איטליה, שוויצריה, צרפת 15 יום (סדרה K)
יציאה כל שבוע – בימי שני

אוסטריה, הונגריה, יוגוסלביה 17 יום (סדרה H/YU)
יציאה כל שבוע – בימי רביעי

אנגליה וסקוטלנד 11 יום (סדרה G)
יציאה כל שבוע – בימי חמישי

הטיול הטוב ביותר עם „אירופה טורס"

התכנון, הארגון והביצוע ע"י „אירופה טורס", בן־יהודה 100 ת"א, טל' 240147/8
לקבלת חוברת עם פרטים מלאים והרשמה פנה לסוכן הנסיעות שלך.

מצא חניה, מצא טוב

אם רואים אחד הולך ברחוב עם פרצוף זוכה בפיס, תיכף יודעים שהוא מצא חניה. למה, כי הסיכויים למצוא חניה נמוכים יותר מסיכוייו של כורה עיוור למצוא איזה יהלומצ'יק קטנטן במכרה צדדי. הדבר נכון לרוב ערי ישראל, ובמיוחד לעיר הבירה (מהחכית), הלא היא תל־אביב.

עיריית ת"א היא חברה פעילה בחברה להגנת הצבע. כל הזמן צובעת מדרכות. המצב ברחובות הוא עליז כדלקמן: מדרכות בחול־לבן, ארום־לבן, צהוב־ארום. שטחים מתים כמעט אין. אנשים מתים מעצבים לעומת זאת, יש והרבה.

סקר כדאיות שנערך על גופותינו מלמד שהכי זול זה הכחול לבן. גם אם אתה לא משתתף במשחק הבינגו האווילי של מריטת עיגולים קטנים מתוך כרטיס־חניה ארוך ומעצבן, אתה משלם רק 22 שקלים עונש בגלל שיש לך רכב, ואתה גם רוצה להשתמש בו. כשאתה נופל על האדום לבן, מסנדלים אותך בצהובים, וגוררים אותך לחניון בלתי ידוע. על התענוג אתה משלם, אלא מי. כשאתה חונה באדום צהוב, לפי סדר הגודל הזה

של העונשים, כנראה מפוצצים לך את הרכב.

לפעמים נראה לי שאנחנו צריכים לדאוג לפנסיה ושאר זכויות הסוציאליות לעיריה, למה, כי משכורת אנחנו כבר משלמים. לחברה שלי פג תוקף הרישיון. לא רצו לחדש לה עד שלא תשלם סכום של 1300 ש"ח, הצטברות של רפורטים, וקנסות על רפורטים, וריבית על קנסות של רפורטים. אולי באמת כדאי לבנקים לפתוח מסלול חיסכון לרפורטים. חסוך שנתיים והעבר בהוראת קבע לעיריה.

כאילו שאין לנו מספיק צרות אחרות. באחד מימי השישי, בחום הגדול, ישבנו במסיבה על גג ברח' שלום עליכם בת"א. אותה חברה (שכנראה עשו עליה עין חניה) החנתה את רכבה על המדרכה למטה. חניה ברחוב לא היתה, מסיבות גומרים מאוחר, ולא התחשק לה לעשות תיור וסיור לבדה בשעות הקטנות. בשעה 12:00 בלילה, איך שאנחנו יושבים וצוחקים על מזלה הרעפורטי, הגיח מתוך האפלה, פקח עירוני חרוץ. 150 שקלים עלה לה הבילוי במסיבה. 100 דולר עונש על חניה. באילו מסעדות יוקרה יכולה היתה לסעוד, נהג מונית צמוד שהיה פותח וסוגר לה את הדלת ומחכה לה עד סוף האירוע, היה עולה הרבה פחות. אבל מה, לא ינום ולא יישן פקח ישראל. אחרת, מאיפה יהיה לעיריה כסף למופעי החינם?

אומרים לנו, חנו בחניונים. אבל מה, מכירות פומביות הן צחוק על יד ההשתוללות במחירי החניונים. לפעמים נדמה שהם מעלים על פי הרגש. נסו פעם לחנות בחניון גן העיר, הצמוד לעיריה, ותראו כמה המוסד הוא יוקרתי. פיקוח מחירים על החניונים אין. לדעת כמה משועי הארץ, מכונית היא עדיין מותרות. פחות חשוב באיזו גרוטאה אתה מקרטע ברחובות העיר.

סעו באוטובוס, אומרים לנו. בסדר. נגיד אוטובוס. אנחנו בני־ארמים אחראים, לא מעוניינים לאחר. באים מוקדם לתחנה, מחכים. ואז כמו בשירים: אחד עוכר, שני חולף, לשלישי מנפנפים, הרביעי עוצר. איפה עוצר, רחוק. בינתיים השטח התמלא באנשים, וכמו שאמר ההוא שהלך על המים, הראשונים יהיו אחרונים. תמיד.

באוטובוס עצמו מתחילה הטירונות. עם אחד, גוף אחד. מי שיפתח מכון־כושר למתמחים באוטובוסים ירוויח. צריך כושר צבאי כדי לדעת איך להישאר על זוג הרגליים כשהארמה זזה ואתה עף. כשהיה עצמה צריך ללמוד איך לא לנשום במקסימום זמן שאפשר. בו־זמנית להיזהר ממוקשי הרגל – סלים, תיקים וחבילות. ובמקביל פרק התגוננות במרפק נגד מדוזים נצמדים מקצוענים.

הייתרון היחיד הוא מצבור האינפורמציה שאתה רוכש בזמן הזה. מקסימום פרטים על החתונה של הזליגים, פרשנויות למאורעות דיומא, וקורות חייה המרתקים של הגברת עם הסלים.

מוניות – נעזוב זה עכשיו. חס.

עמית רייכר

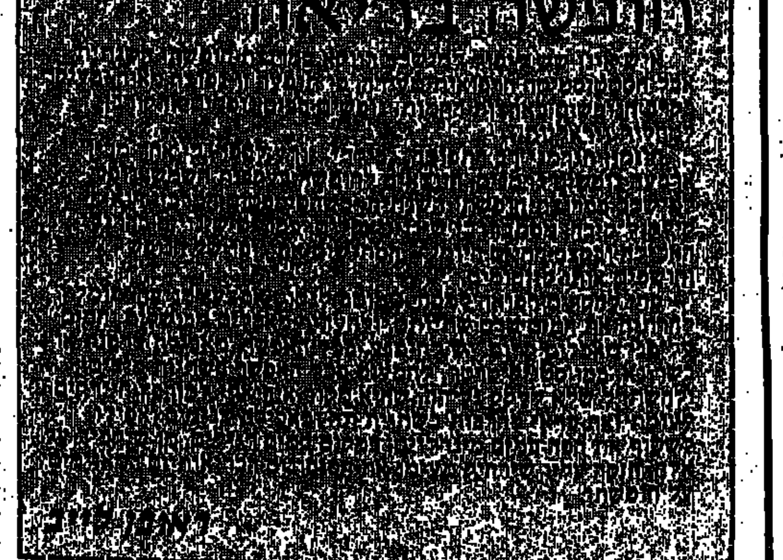

בעין חסומה

מרבית הסוגים של משקפי־השמש שבהם אנו משתמשים, לא עונים על הצרכים שלשמם נועדו. לכל היותר הם אופנתיים. אך רבים אינם יודעים, שלעיתים יכולים משקפי־שמש אפילו להזיק לעיניים. רוב סוגי הקטראראקטים בעין נוצרים עקב חשיפה ממושכת לקרני־השמש. במיוחד בהרים ובאיזורים תוליים, מדבריות ועל חופי־הים, כמו באיזורים מושלגים. מי ששוהה במקומות כאלה, מוטב שיבחר לעצמו משקפי־שמש מתאימים.

עצות אלה נתן לאחרונה פרופ' ביורי טנגרות, מנהל מחלקת העיניים במרכז הרפואי השבדי בקרולינסקה, כשהתארח בישראל כאורח מכון העיניים של ביה"ח „שיבא" ואוניברסיטת תל־אביב.

פרופ' טנגרות הירצה גם על תחום מומחיותו העיקרי – בריאות העיניים בעבודה ומחלות תעסוקתיות של עיניים. לדבריו, יש חשיבות מירבית לתאורה טובה ונכונה בעבודה ובבית. „התחום הזה מוזנח למדי ברפואה", אמר האורח.

מחקרים רבים הוכיחו, לדברי המרצה, את הקשר בין רמת התפוקה בעבודה לבין עוצמת התאורה בחדר. רמת הפריון עלתה ככל שעלתה רמת התאורה, לתשומת לב חברת החשמל. כמו־כן טען, שעבודה מול מסכי מחשב אינה מסוכנת, וכי עייפות העיניים, שממנה סובלים רבים, היא טבעית.

„בדיוק כשם שטבעי שעיין מתעייפת מקריאת ספר, כך היא מתעייפת ממיקוד מול מסך המחשב. כאשר העובד מתעייף, עליו לקום כל שעה ולצאת להפסקה קצרה, ואחר־כך להמשיך בעבודה או בעיסוקו", אמר המרצה־האורח.

ועוד עצה קטנה: צפיה בליקויי־חמה בעין בלתי מוגנת, עלולה לגרום לה נזק בלתי־הפיך, בדיוק כפי שזה עלול לקרות לעין הנחשפת לברק פתאומי, או לעוצמת אור שבאה ממקור אחר. נא לשים לב.

דבורה נמיר

מנורות משוגעות

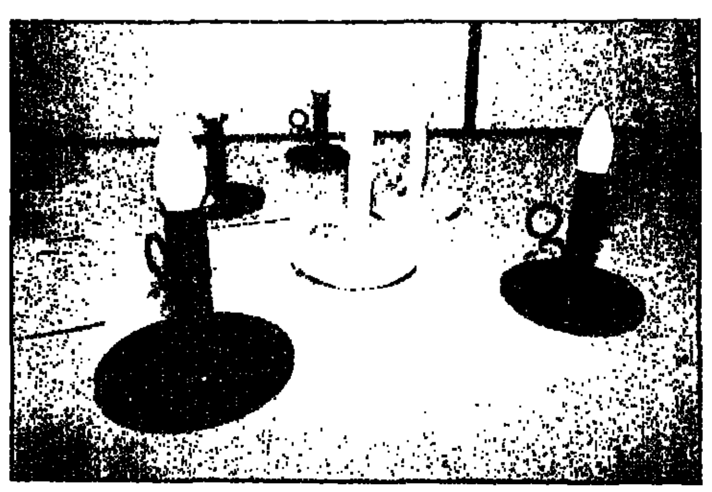

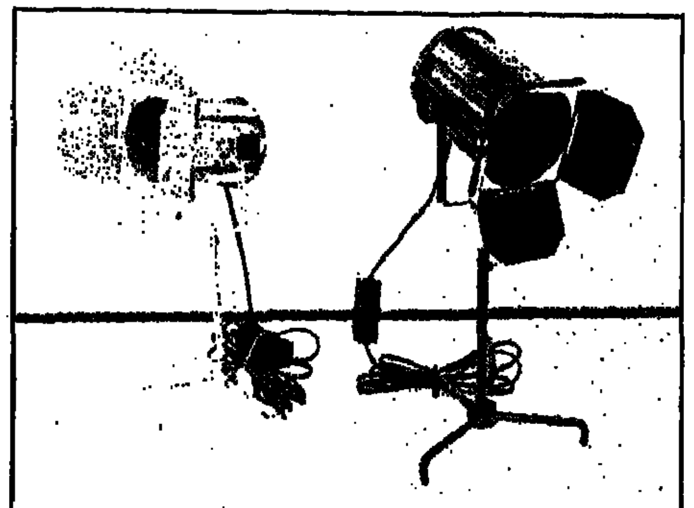

שאול אלמוגי אוהב מנורות. בתערוכת מנורות בהאנובר, שממנה חזר לא מכבר, למד שהיום המנורות מעוצבות בקווים מינימליסטיים ועדינים. הצבע השולט הוא הגוון המטאלי, בייחוד אפור. לצד אלה, יש גם נטייה לחזור במנורות לסממני העבר: עששיות־נפט, פמוטי־נרות, מצלמות ומסרטות בעיצוב עתיק וכו'.

בחנות המנורות של אלמוגי (אורית, קניון איילון, רמת־גן) אפשר למצוא במחיר זול יחסית, מתנות יפהפיות לבת־מצווה, בר־מצווה, חתונה. ומי לא מחפש מתנות מקוריות להזדמנויות חגיגיות שכאלה? למשל מנורת תיקרה מעוצבת כרשת כדורסל, מנורה בצורת חצי סהר מחרסינה לבנה, מנורה מחבט־טניס, מנורה־מטרייה... המחירים למנורות אלו, שכמעט כולן מתוצרת מפעל־מנורות ישראלי, נעים בין 34 ל־154 שקל למנורה, כשיש עליהן אחריות לשלוש שנים. ומה עוד צריך הבן־אדם?

דות יולס

הילדה הכי יפה בלונדון

חברים שלה אומרים עליה שהיא הילדה הכי יפה בלונדון. סופי סטייפלטון־קוטון בת ה־23 היא לא סתם יפה, אלא יפה מבית־אצולה. את המחמאות הללו היא מקבלת עם המון הסתייגויות: השיער שלי נורא – שמן ודק מדי, תווי־הפנים שלי לא מושלמים.

יש לה טעם די מיוחד בבחירת הבגדים שלה: את המיקסטורנים היא רוכשת בבוטיק „ג'ונסונ'ס" לגברים, שבקינגס רוד. „לא הייתי מסוגלת לשלם את המחירים שלהם, אילמלא היה לי חבר בבוטיק, שעושה לי הנחות", היא אומרת.

גם אופי יש לה, ליפיופה. סוכנות של דוגמניות הציעה לה ג'וב, וכבר ביום הראשון לעבודתה היא עיקמה את האף, סובבה את הגב ויצאה החוצה, כשהצלם העיר לה משהו על זה שהיא נראית אסטרונאוטית לגמרי, ושהיא צריכה לעשות משהו עם השיער שלה.

אבל המזל המשיך להאיר לה פנים. כמה ימים לאחר המיקרה הזה, היא התחילה לעבור אצל נונה פאמרס, מעצבת־אופנה אמריקנית, כעוזרת אישית. „ג'וב משגע", היא אומרת. „אני כל הזמן על קו לונדון ניו־יורק. מה יכול להיות יותר טוב מזה?"

נו, גם אנחנו שואלים אותה שאלה: יכול להיות יותר טוב מזה?

דרורה שביט

كنز من الأمل

בפעם הראשונה את יכולה להבטיח
את הגיינת ראש הילד שלך,
גם בשמפו העשוי מחומרים טבעיים,
בלי להכניס לו רעל לראש.
בפעם הראשונה את יכולה
לשלוח אותו לביה"ס בראש נקי...
ולהיות בטוחה שהוא גם יחזור
עם ראש נקי!
שמפו להגיינת ראש הילד
שמפו מסדרת הארכובית,
עדין, מזין ולא צורב,
מבוסס על תמצית צמחית,
עשוי מחומרים טבעיים,
ומבטיח ראש נקי וריחני
לכל בני המשפחה.
לשמוש יומיומי ללא הגבלה.
לכל שפופרת של שמפו
מצורף מסרק מיוחד חינם.
... ואת המסרק
את מקבלת חינם.
מורל - הטבע מטפל בך